

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Sursum corda!

Največja žena Španije, sveta Terezija Avilska, o kateri pravi Macaulay, da je bila srce katoliške obnove Evrope v šestnajstem stoletju, piše v svoji avtobiografiji: »Ni usojeno samo posamezniku, da mora na potu k popolnosti izpiti kelih trpljenja in ponižanja do zadnje kaplje, ampak tudi vsako občestvo je podvrženo temu zakonu.« To velja tudi za vesoljno Kristusovo cerkev, ki ji v nobenem veku in na nobenem kraju zemlje ni prihranjeno preganjanje. Vsaka zmaga Cerkev, nje-nih načel privatnega in javnega življenja bodisi nad kaosom in barbarstvom ob zatonu starega veka, bodisi nad brezboštvom, ki spremlja razvoj moderne civilizacije, je bila drago plačana. Vsaki dobi trumfa in zunanjega sijaja neizogibno sledi perijoda skrajnega ponižanja, v kateri se pa Cerkev izčiščuje in preraja. Zakaj Cerkev je sicer božja ustanova, deluje pa s svobodnimi človeškimi silami in v zemeljskih okoliščinah, in zato je njen človeški element podvržen vsem menam človeške slabosti, dviganja in padanja ter zopetnega dviga. Tako bo vedno ostalo, zakaj popolna zmaga Božjega je pridržana šele koncu. Toda tudi skozi temo Cerkev neprestano vodi Duh božji.

S tega stališča moramo presojati tudi to, kar se danes godi v Španiji. Pregarjanje je potrebno, mora biti, ker je na zemlji nujen predpogoj moralnega napredka in poglobljenja, obnove src in zmage iz notranje vitalne sile. Organizem, ki ga nihče ne napada, odreveni in se postara, pade v formalizem in ne napreduje. Bog za svojo Cerkev najbolj skrbi takrat, kadar ji pošlje trpljenje. Bog pa ne štedi trpljenja, kadar ga začne nagajati; treba je človeku in vsakemu občestvu, da prehodi vse postaje križevega pota od prve do zadnje. Tudi Cerkev mora nositi svoj križ za Gospodovim, da je deležna njegovega vstajenja.

Zakaj liberalno meščanstvo sovraži Cerkev? Zato ker pomeni njegovo najskrivnejšo krščenjsko vest; ker mu neprestano očita že samo po svojem obstoju, da je njegovo življenje v protislovju z navedenimi načeli krščanstva, ki obsoja kapitalizem in razbrzdane navede; ker ga vedno spominja na socialne krivice, ki jih prizadeva obubožanemu in gneto ter moralno propadajočemu ljudstvu. Pregarjanje katoliške Cerkev v novi dobi človeške zgodovine izhaja iz kapitalistične miselnosti, ki ji je Cerkev na poti kot najhujša moralna sila, ki brani svobodo in dostojanstvo človeške osebnosti, pravice naravnih edince krščanske človeške družbe, enakopravnost in enakoveljavnost vseh stanov nasproti molohu kapitalizmu, ki tlačí osebnost, uničuje družino, zaslužnje slabše in hoče iz posameznika napraviti mehanično brezvoljno orodje v kapitalističnem produkcijskem procesu. Ker je skrajni socializem v obliki komunizma prav iste miselnosti ko kapitalizem, kar se tiče omnipotence države nad svobodno človeško osebo, zato je popolnoma razumljivo, da je podedoval od liberalne buržuazije vse sovraštvo do Cerkev, veko-vite pobornice večnih pravic individua po zgledu svojega ustanovitelja, ki je učil popolni sklad med osebo in svobodo in potrebami občestva. Kar sta imela liberalizem in socializem izpočetka vrednot iz stare krščanske tradicije, to je danes domala vse zapravljeno po fatalnem razvoju in logiki ateizma, ki je pred dvesto leti bil še igračka site aristokracije in »prosvetljenih« učenjakov, ki so hoteli biti »elita narodov«. Danes je pa ateizem po notranji doslednosti vsake ideje postal britka in krvava resnica v pokretu od brezboštva okuženih lačnih množic, ki amoralne nauke svojih gospodarjev prevajajo v dejanja.

Ker je evropsko človeštvo najtesneje med seboj po eni in isti kulturi zvezano, je čisto naravno, da zmote in napake ter strahpota duha vplivajo na slehernega člana te kulturne skupnosti. Zato tudi v človeškem telesu Cerkev zmote bi-jejo boj z Resnico in jo včasih zasenčijo ter vplivajo več ali manj na miselnost in dejavnost po-prečnega človeštva. Bile so dobe, ko so take zmote in pregrehe ter napačne prakse življenja še neprimerno hujše pretresale organizem Cerkev nego danes v dobi veleindustrijalizma in vlekakapitalizma, čeprav je le-ta neprimerno pogubnejše in nalezljivejše zlo nego so bile vse sekte starega ali srednjega veka. Kakor je Cerkev prestala kugo gnostskega, manihejskega in katarskega amoralizma, vzhodni in nemški razkol, janzenizem in prosvetljenstvo, notranje revolucije duha in zunanje persekucije, otrov razkroja in bogastva ter mučeništvo krvi in siromaštva, tako bo prestala tudi bolezen materializma, buržuaznega in proletarskega. Kar so člani Cerkev zagrešili, oddaljujejo se od večnega nauka Izveličarja, delajo kompromise z »duhom časa«, to bo vsa Cerkev s trpljenjem izkupa — tudi v Španiji. Trpljenje bo najboljša šola za špansko cerkveno občestvo. Pokorilo se bo za svoje napake, prisiljeno, da s svojega privilegiranega položaja zdrkne na stopnjo komaj tole-riranega, po strani gledanega in preganjanega ne-enakopravnega udruženja. Pokora, ki daleč pre-sega to, kar je človek v resnici napačnega storil, kazni, ki jo mora človek prestati v taki meri, kakršne ni zaslužil, je zato tem bolj blagoslovna, tem bolj zveličavna, kakor uči avilska svetnica. To se bo izpolnilo tudi na španskem katoličanstvu. Izšlo bo iz te grenke in britke šole notranje ojačeno, osvobodeno spon svojevrstnega cenzorizma španskega fevdalnega razreda, posvečeno po stiku s ljudstvom, v katerem bo moralo iskati in najti svojo najhujšo oporo. Največji blagoslov za zapadno cerkev je, da ji Bog pošilja take preizkušnje. Če bi bila pravoslavna cerkev pod carji preživljala več takih preizkušenj, bi se danes bleščal križ nad Kremljem.

Zakaj je katoliška Cerkev bo rešila pereči in

Zamora na čelu revizijonistov

52 poslancev zapustilo parlament — Krvave demonstracije

Papeževo pismo španskim vernikom

Madrid, 16. oktobra. Z. Skupina poslancev, ki sestoji iz baskiško-navarskega bloka, nadalje iz katalonsko-konservativnega agrarnega bloka, »Action Nacional«, neodvisnih republikancev in nekaterih članov liberalnega republikanskega cent-ruma, vsega skupaj 52, je izjavila, da ne bo sode-lovala pri sprejetju današnje ustave in da bo za-čela med narodom borbo za novo revizijo. Ob ča-su, ko so bili izdani cerkveni zakoni, so mani-festirale po madridskih ulicah nekatere fašistične skupine, ki so nosile veliko sovjetsko zastavo. Prišlo je do spopadov med policijo in manifestant, in jih je policija v kratkem času razgnala.

Madrid, 16. oktobra. AA. Nova španska vla-da je včeraj imela prvo sejo. Predsedoval je mi-nistrski predsednik Azana. Španski parlament je zapustilo 41 poslancev. Protestirali so s tem proti določbi ustave, ki odreja izgon jezuitov in zaplem-bo njihovega premoženja. Bivši ministrski pred-sednik Zamora je izjavil, da bo otvoril propagan-do za revizijo nove ustave, ki jo parlament prav za prav še ni sprejel.

Predvčeršnjim so se vršile v Madridu krvave protikatoliške demonstracije. Pri tem je bilo ranjenih 14 in aretiranih 11 oseb.

Vatikansko mesto, 16. oktobra. tg. Papež Pij XI. je naročil papeškemu nunciju v Madridu, naj sporoči duhovništvu in vernikom v Španiji, da je v trenutku bolj kot kdaj prej z njimi in da z vsi odločnosti protestira proti žalitvam, ki so re-zgodile sv. pravici Cerkev in ki so pravice Boga in duš. Papež pozivlja vsakogar, da se vsi zdru-žijo v skupni molitvi, posebno na dan praznika Kri-stusa Kralja, ko bo on sam v vatikanski baziliki opravil sveto žrtv v posebnem namenu, da bi pre-nekale nadloge, ki so obiskale Cerkev in ljubljene španski narod. Papež izreka končno trdno upanje, da se bodo z božjo pomočjo krivice popravile.

Stališče nuncija

Madrid, 16. oktobra. Z. Apostolski nuncij Tedeschini je obiskal novega predsednika vlade Miguela Azana. Po sestanku je msgr. Tedeschini izjavil časnika, da bo z božjo pomočjo in so-delovanjem uvidnih ljudi vprašanje odnošajev

med Cerkvijo in državo rešeno v dobrobit Španije. Postopek republikanske Španije lahko težko ško-duje rimsko-katoliški cerkvi, kljub temu pa ona ne bo zavzela nepomirljivega stališča. V katoliških krogih se trdi, da se msgr. Tedeschini že priprav-lja, da zapusti Španijo, da pa je svoj odhod odgo-dil, ker upa, da obstoja možnost, da se ogne de-finitivni prekinitev odnošajev med Španijo in Va-tikanom. Na sestanku, ki so ga imeli španski škofje, je bilo sklenjeno, da se Vatikanu predloži, da se imenuje za španskega primasa mesto kardi-nala Segure, ki je odstopil, nadškof iz Valadolida, Remigio Guadasegui. Do sedaj Vatikan ni poslal španski vladi nobene protestne note, zaradi pro-ti-verskih zakonov.

Po novem členu ustave o veri, je objavila vlada, da morajo člani verskih redov izstopiti iz šole kot učitelji. V proračunu prosvetnega ministr-stva predvideni znesek za pomoč cerkvi je izbris-an iz državnega proračuna, plače škofom pa bodo zmanjšane za 50 odstotkov.

Brüning dobil zaupnico

Berlin, 16. okt. tg. Nemški državni zbor je da-nes popoldne odklonil nezaupnico narodnih socia-listov, nemških nacionalcev in komunistov proti Brüningovemu kabinetu z 294 proti 270 glasovom, dočim so se trije poslanci odrekli glasovanju. Vse dopolne so se stranke pripravljale na to glasova-nje. Desničarska opozicija ni mogla doseči svojih ciljev, ki jih je v nedeljo kovala v Harzburgu, ker se nemška ljudska stranka ni hotela podvreči ko-mandi pro Brüningu. Ze dopolne je bilo jasno, da bo Brüning v tem boju zmagal.

Poraženi fašisti zapuste zbornico

Berlin, 16. okt. tg. Večina, katero je dosegel Brüningov kabinet pri glasovanju, znaša 25 glasov. Ob koncu seje so narodni socialisti prečitali izjavo, da narodni socialisti po poteku današnje raz-prave nimajo nobenega interesa več, udeleževati se parlamentarnega dela. Prišli so v državni zbor, da parlamentarnim potom vržejo kabinet, ker pa tega niso dosegli, bodo zopet zapustili parlament

Laval svari pred iluzijami

Izjava časnika, pred odhodom v Ameriko

Pariz, 16. okt. tg. Ministrski predsednik Laval je davi ob 8.10 odpotoval v Le Havre, odkoder se bo s francoskim parnikom »Le de France« odpe-ljal v Ameriko. Laval je s svojo hčerko prišel v pristanišče šele tik pred odhodom parnika in se je v največji naglici poslovil od finančnega ministra Flandina z besedami: »Če bom kaj potreboval, vam bom telefoniral.«

Pariz, 16. okt. AA. Predsednik vlade g. La-val je odpotoval iz Pariza davi ob 8.10 v sprem-stvu ameriškega veleposlanika Edgema. Opoldne se vkrcu v Havru za Združene države.

Ob priliki svojega potovanja v ameriške Zdru-žene države je predsednik francoske vlade dal za-stopnikom tiska te izjavo: Huda kriza pretresa svet. Vlade se trudijo, da bi jo zajele. Najbolj je kriza prizadela sred-njeevropske države, Nemčijo in Anglijo. Francija je zdrava in se mora za svoj ugodni položaj zah-valiti svojemu delu in svoji varčnosti. Toda v se-danjem času ne moremo videti v izoliranosti za-dosti dobro preventivno zdravlilo. Toda Francija ima svoje tradicije in kadar je sila, se zna opre-deliti ne po sebični oceni svojih interesov.

Nato se je Laval spomnil razgovorov v Parizu, Londonu in Berlinu o mednarodnem sodelovanju in nato nadaljeval:

Pot, na katero grem, vzbuja velike nade. Toda varujmo se prevelikega optimizma in ne pričaku-j

grozeči problem našega časa: kako najti zadov-oljivo rešitev socialnega vprašanja. Evropa bo sicer morala prebresti morje trpljenja in strahot, toda na poti ateističnega kolektivizma se ne bo usta-vila. To bo, če bo, le kratkotrajna postaja na poti. Evropska kultura je po svojem bistvu individua-listična. Treba je le najti sklad med neodjemljivi-mi pravici in svobodo človeške osebnosti in blagrom občestva, ki ga je zmotil ateistični ego-izem — to popolno nasprotje krščanskega indivi-dualizma. Katoliška Cerkev je učiteljica in brani-teljica tega pravega individualizma, ki je edini živ in gibalo človeškega napredka in duhovnega življenja, da ne obstane v golli mehaniki material-nega dogajanja. Le Cerkev nam vedno kliče, da smo rojeni za kaj višjega nego je nasičenje tre-buha in uganjanje nasladam, Cerkev je čuvarka duhovnih vrednot in idealov, neizprosnas nasprot-nica vsake vrste materializma, ki trajno ne zado-volji kulturnega človeka. Zato bo evropsko člo-veštvo našlo v celoti nazaj pot k Cerkvi.

Tudi Španija.

in izven parlamenta delali na to, da zlomijo ta sistem. Njihova izjava je povzročila v zbornici ve-liki hrup. Komunisti so jim kričali: »Strahopetci! Izdajalci!« Hrup je še trajal, ko so tudi nemški nacionalci podali izjavo, da se njihova stranka pridružuje nastopu narodnih socialistov. Ob sil-nem tršču so nemški nacionalci in narodni socia-listi skupaj zapustili dvorano.

Do 23. febr. 1932 - mir

Berlin, 16. okt. tg. Pozno zvečer se je nade-ljevala seja nemškega državnega zbora. Sprejet je bil predlog komunistov z 211 proti 171 glasovom, da Nemčija namesto za graditev oklopnih križark porabi denar za prehrano otrok. V nadaljnjem po-teku razprave je bilo odklonjenih več komunistič-nih predlogov, z veliko večino pa je bil sprejet socialnodemokratski predlog, ki je bil proti od-pravi ali ublažitvi tarifnega prava. Ob 22.30 zve-čer je bila nato seja zaključena in je dobil pred-sednik državnega zbora pooblastilo, da sam skli-če prihodnjo sejo, pri čemer se je izrazila želja, naj prihodnja seja ne bo pred 23. februarjem 1932.

mo definitivne ureditve vseh vprašanj v oseb-nih razgovorih in iskrenih izmenjavah misli med državniki. Sicer je to najrazdaljivejša metoda, s ka-tero se da priti do vzpostave in razširitve normal-nega gospodarstva. V štirih dneh ne bomo mogli v Washingtonu urediti zadev vsega sveta. Tam bomo samo primerjali svoja stališča. Predsedniku re-publike Hoover bom povedal, kaj Francija misli, kaj želi in kaj lahko stori. Francoska vlada je že pokazala svojo dobro voljo. Ko se vrnem iz Wa-shingtona, bom poročal zbornicam, ki bosta zavzeli svoje stališče.

Novi francoski proračun

Pariz, 16. okt. AA. Francoski proračun za le-to 1932. bo v ravnotežju brez novega posojila dr-žavi. Tudi uvedba novih davkov bo nepotrebna. Ravnotežje bo vlada dosegla z redukcijo izdatkov v višini 6 milijard.

Razburljivo potovanje ministra Dumesnila

Z najslavnejšim francoskim pilotom Costesom sta končno srečno pristala v Zemunu

Belgrad, 16. okt. I. Dames je prisel v Belgrad francoski minister Dumesnil, na svojem povratku iz Bukarešte, kjer je prisostvoval mednarodni le-talski konferenci. Rano v jutro so si javljale razne postaje od Turn Severina, da se Dumesnilov avion silno bori z nevihto, ki je divjala med Romunijo in Podonavjem. Avion je nekaj časa krožil nad Turn Severinom, misleč, da se bo spustil na tla, toda naenkrat se je zopet dvignil v višino in izginil za oblaki. Na zemskem letališču je vladalo veliko razburjenje, ker so bile vremenske prilike skrajno neugodne. Vsakdo je razumel, da bo moral avion premagati zelo težke ovire, prejen bo moral pre-bresti daljavo od Turn Severina do Zemun. Na le-tališču v Zemunu so ga pričakovali zastopniki na-ših oblasti ter uradniki francoskega poslanstva, kakor tudi veliko število časnika, ki so zelo ži-vahno debatirali o usodi francoskega aviona, ki se ni hotel prikazati, medtem, ko je dež vedno ku-je naltival. Vsi so bili mišljenja, da bo moral avion neke pristati, ali pa, da se bo vrnil nazaj v Baka-rešt. Alarmirane so bile vse orožniške postaje ob progi, da pazijo na avion in da 'akej, čim bi ga zagledale, sporoče na merodajna mesta. Na letali-šču so bili pripravljeni tudi že naši avijoni, da bi

Izvoz lesa v Francijo in Alžir

Belgrad, 16. oktobra. AA. Kontingentiranje uvoza lesa v Francijo in Alžir.

Konec avgusta t. l. je francoska vlada uvedla sistem kontingentiranja uvoza lesa v Francijo in Alžir. Uvozni kontingent za Jugoslavijo je izra-čunan na podlagi našega povprečnega izvoza v Francijo v letih 1925 do 1929. Ta kontingent znaša okoli 34.000 ton lesa po pozicijah 128 bis 133, 597 in 600 francoske carinske tarife. Čeprav smo letos ta kontingent trikrat prekoračili, je vendar Francija dovolila Jugoslaviji, da sme letos uvoziti v Alžir še 18.000 ton lesa po omenjenih pozicijah carinske tarife.

Za prihodnje leto je Francija razen že dolo-čenega kontingenta dovolila še posebni kontingent za Alžir v višini 42.000 ton na leto.

Obnovitev rusko-francoskih trg. pogajanj

Pariz, 16. oktobra. tg. »Petit Parisien« piše, da se bodo obnovila rusko-francoska trgovinska pogajanja, ki so se začela pred petimi leti med Rakovskim in de Monzie, ker so našli skupno formulo za nova pogajanja. Pod predsedstvom in-dustrijalca Duchemina nameravajo ustanoviti del-niško družbo, ki bo služila kot kliriško podjetje za trgovinske odnose med Rusijo in Francijo. Vsa trgovska naročila bodo šla skozi to delniško družbo in bodo k zunanji trgovini med obema državama pripušteni samo delničarji te družbe. Plačila za dobavo Franciji se bodo plačevala temu društvu, ki bo s svoje strani direktno izplačalo francoske izvoznike. Smatra se, da bo z dobavo ruskega petroleja prišlo zadosti denarnih sredstev, da bo Francija mogla dovoliti Rusom kredit za nakupe v Franciji.

Edison v agoniji

Newyork, 16. oktobra. tg. Zastonj je vsako upanje, da bi mogel Edison prestati težko krizo, ker je bolnik že več dni popolnoma nezavesten in je tudi njegovo srčno delovanje zelo ponehalo. Vsak čas je pričakovati njegove smrti. Zila bije vedno slabše.

v slučaju nesreče hiteli na pomoč francoskemu mi-nistru. Razburjenje je trajalo do 12. ko je general Bodi sporočil, da kroži visoko nad Belgradom avi-jon tipa Bregenz, ki bi znal biti francoski. Takoj nato se je iztrgal iz oblakov pogrešani avion ter med najhujšim naltivom pristal na poplavljenem letališču. Glasba je zaigrala obe narodni himni, ko je Dumesnil izstopil v spremstvu slavnega francoskega pilota Costesa. Oba sta bila sveža, kakor da bi so nič ne pripetilo. Pilot Costes je vendarle izpovedal, da se je letalo tri ure borilo z meglo, ki je zagr-nila Dunav in onemogočila vsako orientacijo. Mini-ster Dumesnil je nato izklopil premočenim pri-jateljem in časnikarjem vtise od svojega razburli-vega potovanja. Tedaj, ko so bile težave za njim, se mu je zdelo to potovanje zanimivo. Saj je imel zopet priliko spoznati sposobnosti znamenitega pi-lota, ki se je ponekod moral dvigniti nad 5000 me-trov visoko, da bi presekla megleno steno, toda zaman. Minister je izrazil še željo, da bi obiskal tudi tvornico avijonov v Kraljevu, če bi se vreme kaj izboljšalo. Nered bi letel v drugič skozi zračna močvirja, kot jih je moral prerezati na poti iz Bu-karešte.

Amerika prišla na pomoč Evropi

Japonska se pripravlja na vojsko Ker Japonci ne odnehajo, izjavlja Amerika, da nima sovražnih namenov

Zeneva, 16. oktobra. AA. Včeraj je Svet Društva narodov s 13 glasovi proti glasu japonskega delegata sklenil, da bo povabil Združene države k sodelovanju pri rešitvi mandžurskega spora. Združene države naj bi sodelovale le kot svetovalec. Japonski delegat je protestiral, češ, da morajo biti taki sklepi soglasni. Svet bo navzlic temu danes dopoldne sestavil povabilo in ga odposlal Združenim državam.

London, 16. oktobra. AA. Na današnjem se-stanku je Društvo narodov soglasno odobrilo po-vabilo Zedinjenim državam, naj imenuje svojega zastopnika v Svet Društva narodov. Proti je gla-soval samo japonski delegat Jošizava. Svet Društva narodov je danes formalno odobril osnutek tega povabila.

Snočnji komunikacije pravi, da je že pri prejš-njih debatah več članov Sveta izrazilo mnenje, da da se tiče mandžurski spor razen obveznosti Dru-stvenega statuta tudi drugega dela pariškega mi-

rovnega pakta.

Svet Društva narodov je bil zato mnenja, naj se povabijo k posvetovanju o mandžurskem sporu tudi Zedinjene države, ki imajo pri sklenitvi pa-riškega pakta velike zasluge in žele podpirati akci-jo Društva narodov.

Svet bo naprosil Zedinjene države, naj od-pošljejo v Svet zastopnika. Japonski delegat je iz-razil razne pomisleke ustavnega in pravnega zna-čaja. Končno je Svet proti glasu japonskega dele-gata odobril povabilo Zedinjenim državam.

V komentarju o mandžurskem sporu »Times« naglašajo, da je rešitev tega spora temeljne važ-nosti za bodoče mednarodne odnose. V tem pri-meru se bo odločilo, ali bodo v bodoče prevlado-vale pravne metode, ali pa nasilne.

Pri tem sporu gre za to, ali bodo ultimati in sila urejevali odnose med suverenimi narodi, ali pa pravni sporazumi. List zaključuje, da je to vprašanje pri mandžurskem sporu najvažnejše.

Japonski pogoji

Zeneva, 16. okt. AA. Po najnovejših vesteh je Japonska za ukinjenje vojaških operacij v Mandžuriji postavila te-le pogoje:

1. preprosto sovražne propagande proti Japon-ski na Kitajskem,
2. končnoveljavnost priznanje japonskih pravic v Mandžuriji,
3. direktna pogajanja med Japonsko in Kitaj-sko v Nankingu in v drugih mestih v prisotnosti zastopnikov mandžurskih oblasti.

London, 16. okt. Japonska, ki odklanja vme-savanje ameriške Unije v mandžursko zadevo, se pripravlja na to, da Mandžurijo brani z vsemi svo-jimi silami. Vlada dveh not ameriškega država-ega tajnika Stimsona, ki zahtevajo mirno poravna-vo mandžurske zadeve, ni priobčila, ker se boji razburjenja javnosti. Vojaški krogi zahtevajo, da Japonska izstopi iz Društva narodov, ker je le-to povabilo na seje Sveta zastopnika Amerike. Vse to kaže, da Japonci absolutno ne bodo trpeli no-benega pritiska v mandžurski zadevi.

Japonska je zdaj storila konec zadnjemu sle-deu kitajske uprave v Mandžuriji. Vsi oblastniki

bivše Cansuljanove vlade so odstavljani in zame-njani z avtonomističnimi mandžurskimi funkcijski-narji. Kitajska policija je zamenjana z avtonomi-stično mandžursko pod poveljstvom japonskih častnikov. Tako železniška kakor poštna uprava sta japonizirani in kitajske znamke so odpravljene. V Mandžurijo so dospeli novi močni japonski vojaški transporti. Japonska oblast je iz Mukdena evakuirala civilno prebivalstvo, kar pomeni, da se pripravljajo na vojaške operacije. Meja napram Kitaju je hermetično zaprta in zastražena. Japonci so bombardirali obmejno postajo Takušan in bom-bardirajo vsak transport kitajskih vojakov, ki ho-če pasirati mejo. Nek kitajski transport so Japonci pri postaji Kovpanace ustavili in popolnoma deci-mirali. V Simnin je dospelo pet vlakov japonske infanterije in kavalerie. Železnica Mukden—Pe-king je do meje popolnoma v rokah Japoncev, ki preprečujejo vsako zvezo s Pekingom.

Na drugi strani se Kitaj pripravlja na obram-bo. Osrednja kitajska vlada je preložila svoj sedež iz Nankinga, ki je izpostavljen japonskemu napadu, v Cinanfu na Rumeni reki, ki je zavarovan pred topovi vojnih ladij, ki tu ne morejo pluti po reki. Med nankinško vlado in Kantonom, ki ima, kakor znano, neodvisno komunistično vlado, se bodo začela prihodnji tork pogajanja za to, da

preneha medsebojno vojno stanje. Japonska kolo-nija v Nankingu je z izjemo konzularnih uradni-kov mesto zapustila.

Rusija se slejkoprej zadrži popolnoma nev-tralno. Vprašanje je, kaj bo naredila Amerika. Senator Borah je izjavil, da si bo Amerika sicer z vsemi silami prizadevala za mir, da pa se za-razdi Mandžurije ne misli spustiti v nobeno voja-ško akcijo. Ostale evropske velesile, ki so slejko-prej prepričane, da se bo Društvo narodov posre-čilo mandžurski spor mirno poravnati, bodo v slu-čaju resnega konflikta popolnoma nevturalne. An-glija na tistem z Japonsko simpatizira. Zanimivo pa je, da so na strani Kitaja Nemci, dočim se slej-koprej trdi z vso gotovostjo, da Rusija japonsko okupacijo južno Mandžurije želi, ker upa dobiti v kompenzaciji severni del dežele. Zakaj Nemčija simpatizira z Nankinom, ni znano. Kar se tiče Rusov, bi v slučaju japonskega neuspeha, seveda potegnili s Kitajem.

Washington, 16. oktobra. Japonci so ustavili vlak, v katerem sta se nahajala ameriški konzul iz Harbina, Hansen, in tajnik ameriškega poslaništva v Tokiu, Salisbury, ki sta se hotela podati v Mukden in Kinčow, da se sama prepričata o polo-žaju. Kot pretevezo so Japonci navedli, da vlaku grozijo roparske bande...

Japonci so progo iz Mukdena v Peking pri po-staji Tadušan, 150 km južno od Mukdena, popol-noma odrezali. Zato se je morala vsa železniška uprava proge Peking—Hankov evakuirati v Kai-seng, oziroma v Nanking.

Lepa gesta Amerike

Newyork, 16. okt. tg. Stimson je obljubil ja-ponskemu poslaniku, da se bodo Združene države udeležile zasedanja Sveta Zveze narodov v Zenevi samo v prijateljskem duhu za Japonsko. Nato je japonski poslanik brzojavno priporočil svoji vladi, naj spremeni svoje stališče v Zenevi. Domneva se, da se bo ameriški konzul Gilbert že danes udele-žil seje Sveta Zveze narodov. Kitajsko poslaništvo v Washingtonu v posebni izjavi pozdravlja ude-ležbo Amerike.

Zeneva, 16. okt. tg. Ob ogromni udeležbi se je začela zvečer ob 6 seja Sveta Zveze narodov, katere se je prvič udeležil tudi zastopnik ameri-ških Združenih držav. Predsednik Briand je naj-prej prečital odgovor Amerike, ki pristaja na ude-ležbo in potem v svojem pozdravnem nagovoru spominjal na simbolični prizor, ki bo za javno mnenje v bodoče največjega moralnega pomena. Ta čin Amerike bo Zvezi narodov pripomogel do čim večje avtoritete.

Carinarnica na Jesenicah

Belgrad, 16. okt. 1. Iz ministrstva za javna dela poročajo, da je bil svoj čas predložen načrt za zgradbo carinarnice na Jesenicah odobren. Proračun znaša 1.043.982 Din. Banska uprava v Ljubljani je dobila ukaz, da takoj razpiše ofertalno li-citacijo v roku 20 dni, da bi se z gradbenimi deli moglo čimprej začeti.

Na električnem stolu

Čikago, 16. okt. AA. Snočji opolnoči so nsmrtili na električnem stolu štiri osebe, ki so bile pred kratkim obsojene na smrt. Eden izmed obsojencev je bil umoril dva stražnika, ko sta ga hotela are-tirati. Drugi in tretji sta bila obsojena zaradi umora nekega bankirja, četrti pa je ubil lastnika neke restavracije.

S čim se boljševiki drže v Rusiji?

Ruska pisateljica Z. H. Gippins je zapisala v knjigi »Carstvo Antikrista« te-le besede: »Rusijo vlada sedaj ničvredna kopica ljudi, do katere za-vzema v ogromni večini ves ostali del prebival-stva negativno ali sovražno stališče.«

Če je to res, kako so pa boljševiki mogli ob-vladati toliko število nasprotnikov? Prvo je bilo, da so ob prevratu nahujskali vojaštvo zoper ofi-cirje. Vsled tega so vojaki pobili mnogo oficirjev in je nastopil popoln razval armade. To so imeli boljševiki v načrtu, ker so vedeli, da brez uničenja armade ne pridejo do oblasti. Ker domačemu pre-bivalstvu niso zaupali, zato so najeli v prvi sili tujece: Kitajce, Mongole, Latise in tuje vojne vjet-nike, da so strahovali rusko ljudstvo. Osebnostna strah boljševikiških mogotcev je bila sestavljena iz Ki-tajcev in Mongolov. V Moskvi, Petrogradu in dru-gih mestih so Kitajci ubijali uboge vjete in na smrt obsojene žrtve. V državljanski vojni so boljševiki poslali v ogenj domačo rdečo armado, katero je sestavljal Trockij, toda zaupali ji niso. Za rdečo armado so korakali polki, sestavljeni iz Kitajcev in raznih tujih narodnosti, ti so imeli nalogo stre-ljati v rdečo armado v slučaju, če bi utegnili be-žati pred belimi nasprotniki.

Tako se bo komunisti na Ruskem uveljavili in se že zdaj drže z najhujšim nasiljem. Ruska ko-munistična stranka šteje le nekaj čez 2 milijona članov, a strahuje okrog 160 milijonov ostalih pre-bivalcev. Strahuje jih z mečem, ognjem, lakoto, prisilnim delom in z najbolj skrbno razpreženo špijonažo. Ne bomo tukaj razpravljali o tem, ko-liko milijonov ljudi so že pomorile te zveri v člo-veški podobi, omenimo le, kar pravi D. S. Me-režkovskij, ki dobro pozna taktiko boljševikov. Nad domačini se torej sovjetske oblasti drže z gladom, a tujcem dobro strežejo. Pri izvajanju svoje »prijateljske« imajo boljševiki zaposlenih na-tisoče inozemskih delavcev in inženirjev, ki so ja-

Matuška pred obsodbo

Dunaj, 16. okt. Z. Atentator Matuška danes dopoldne ni bil zaslišan. Policija čaka rezultate zasliševanj dosedanjih preiskav iz Berlina in Bu-dimpešte. Čeprav je policija prepričana, da je Ma-tuška izvršil zločin sam in da nima sokrivcev, nihče ne veruje, da je atentat res sam izvršil. Po-licija hoče na ta način samo skriti potek preiska-ve. Eno je resnično, in sicer, da je bil Matuška za časa komune v Budimpešti častnik pri rdeči ar-madi, ali je pozneje pobegnil k Horthyju in bil član zloglasnega odreda »Britanica«, vendar pa se ni nikjer in nikdar pokazal sposobnega, niti ni po-čenjal krvoločev. Pravniške kroge v glavnem še dalje zanima; če ga bo Madžarska takoj po izro-čitvi kaznovala s smrtjo. Vsi avstrijski pravniki so mnenja, da se Matuška lahko sodi edinole po za-konu one zemlje, kjer je bil ujet. Z druge strani pa trdijo madžarski pravniki, da se mora Matuško soditi v Madžarski po madžarskem zakoniku, ker je bil zločin izvršen na teritoriju Madžarske, brez ozira na to, da je Matuška še madžarski državljan.

Budimpešta, 16. oktobra. tg. Tu se govori, da je Silvester Matuška tudi v Jugoslaviji že leta 1928 poskušal atentat, in sicer v svojem domačem kraju Cantavir, ki pa ni uspel. Jugoslovanske ob-lasti se bodo sedaj tudi bavile s tedanjim posku-som.

Vsa vas pogorela

Nova Gradiška, 16. okt. Z. 14. t. m. zvečer je izbruhnil v vasi Krapju pri Jasenovcu požar, ki je objel skoro vso vas. Zgorelo je 17 hiš in 20 go-spodarskih poslopij. Razen tega je bilo uničenih tudi mnogo manjših objektov, ki so bili postavljeni na tem zemljišču. Vse hiše so bile iz lesa ter se je požar zelo hitro razširil. Zgorelo je mno-go ljudske in živalske hrane. Nadalje je zgorelo tudi mnogo krav, konj, goved, svinj, perutnine itd. Tudi psi, ki so bili privezani na verigi, so našli smrt v plamenih. Požar je bil pogasen šele včeraj zvečer. Vsega je zgorelo 50 objektov. Škoda se ce-ni na preko 2 milijona Din, brez strehe pa je osta-lo 17 družin.

Imenovanja

Belgrad, 16. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kra-lja so na predlog ministra za socijalno politiko in narodno zdravje v soglasju s predsednikom mi-nistrskega sveta postavljeni za asistente državne bolnice v Ljubljani v sedmi skupini dr. Ljudevit Merčun, dr. Vladimir Guzelj, dr. Leo Šavnik, dr. Mihael Kamin in dr. Lojze Kramarič, dosednji asistenti banovinske bolnišnice v Ljubljani sedmo skupine I. kategorije; za asistenta državne bolniš-nice za ženske bolezni v Ljubljani v 7. skupini dr. Pavle Pehani, dosednji asistent banovinske bol-nišnice za ženske bolezni v Ljubljani v 7. skupini I. kategorije.

Iz železničarske službe

Belgrad, 16. okt. 1. V prometni službi so pre-meščeni: pomočnik vlakovodje 10. položajne skupi-ne Bitil Jože, Mausear Janez ter Sernac Bogomil, vsi iz postaje Ljubljana gor. kol. na postajo Ljubljana gl. kol., direkcije državnih železnic v Ljubljani; Černigoj Avgust, strojevodja 9. pol. skupine, iz de-lavnice Jesenice v Ljubljano v delavnico na gor. kolodvoru iste direkcije.

Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za zdravnika 39. pešpolka in celjske gar-nizije san. poročnik dr. Oskar Čičin; za vodnika mitraljeske čete 1. bataljona 13. pešpolka peh. po-ročnik Milko Wagner; za vodnika mitraljeske čete 1. bataljona 54. pešpolka peh. podporočnik Zdenko Šrajber in za vodnika mitraljeske čete 2. bataljona 54. pešpolka peh. podporočnik Matej Pač.

V nižji tečaj inženjerske častniške šole so odrejeni med drugimi inženjerski kapetani II. razr. Jaroslav Voraček, Franjo Šnur in Robert Murko ter inženjerski poročniki Ivan Singer, Vladimir Skarlovnik, Jurij Rukavina, Velimir Budak in Milan Pozder.

Audijence na romunskem dvoru

Bukarešt, 16. okt. Z. V romunskih političnih krogih se z največjim zanimanjem pričakuje dalj-nih političnih dogodkov. Kralj je imel danes kon-sultacije s šefi strank in je najprej sprejel v audi-enco šefa liberalne stranke Duco. Duca je predal kralju memorandum svoje stranke, v katerem je podal predloge za rešitev finančnega problema. Na-dalje je zahteval, da sedanja vlada takoj odstopi ter da se mandat za sestavo koncentracijske vlade poveri liberalni stranki. Pričakuje se, da bodo tudi ostali šefi strank dobili poziv za audienco na dvoru.

Bukarešt, 16. okt. Z. V zadnjem času se ne-

prestano trdi, da bo Jorgina vlada demisionirala ter da bo prišlo do koncentracijske vlade. Jorgin organ vse te vesti demantira kot izmišljene. Do-godki pa med tem potrjujejo verzije o skorajšnji spremembi vlade. Veliko senzacijo so izzvali da-najšnji jutranji listi, ki so prinesli vesti, da bodo Jorga in Argetolanu, finančni minister in šef libe-ralne stranke, odpotovali te dni v Pariz. To poto-vanje je v zvezi s tem, da se manifestira frankofil-stvo Romunije ter demantirajo vesti o nemški orien-taciji. Službeno se demantirajo vesti o polovanju kralja Karla in prestolonaslednika v Pariz.

67 poslancev je že izvoljenih

London, 16. okt. tg. Danes je bil zadnji dan za kandidato, da so morali zložiti pri sodiščih kva-cije 150 funtov. Ta dan je smatrali za prvi volilni dan, ker se smatrajo z današnjim dnevom za izvo-ljene vsi oni kandidati, ki nimajo protikandidatov. S tem je izvoljenih že 67 kandidatov, med njimi 4 konservativci, tako tudi Stanley Baldwin, 7 Sa-muelovih liberalcev, 5 Simonsovih liberalcev in 6 ed delavske stranke.

Stavka nemških mornarjev

Berlin, 16. oktobra. AA. V Leningradu je iz-bruhnila stavka mornarjev na nemških ladjah in parnikih. Po tem primeru so stopili v stavko tudi mornarji nemških ladij in parnikov, ki so zasidrani v drugih sovjetskih pristaniščih. Večina mornarjev bi rada delala, vendar posluje vodstvo stavke tako teroristično, da je redno delo nemogoče. Nemški konzulati so prejeli nalog, naj pokrenejo takoj vse potrebno, da se vzpostavi delo in omogoči redna plošva nemških parnikov. Konzularne intervencije pa so ostale brez uspeha. Zato je nemška vlada pozvala nemško poslaništvo v Moskvi da primer-no intervenira. Nemške paroplovne družbe so med-tem poslale v Leningrad vlačilce, ki naj odpeljejo njihove ladje. Sovjetska vlada je vlačilce zadržala pred vhodom v Leningrad. Položaj v Leningradu, kjer je 40 nemških ladij, se je zaradi sabotažnih dejanj poslabšal. Nemška vlada je zaradi razgovo-ra o tej stvari poklicala svojega poslanika Von Dircksen iz Moskve. Po posvetu z zunanjim mi-nistrom se je Von Dircksen vrnil v Moskvo.

Ameriški denarni trg

Newyork, 16. oktobra. tg. Zvišanje diskonta je povzročilo hausse v bančnih akcijah po oficiel-ni borzi. S tem so nameravali velike množine pri-verženih dolarskih not zopet dovesti bankam, ker so vplačila bančnih vlog že zopet presegla prvo milijardo. Obrestna mera za hranilne vloge, kate-re se smejo vsak dan odpovedati, se je tudi že zvišala za pol procenta.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jas-no. Počas se bo temperatura zvišala.

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno oblačno, nestalno, hladno in vetrovno.

Otvoritev zasedanje albanskega parlamenta

Rim, 16. oktobra. tg. V Tirani so danes otvo-rili četrto redno albansko parlamentarno zasedanje s prečitanjem kraljeve spomenice. Kralj z zadovolj-stvom ugotavlja v svoji spomenici, da se je Alban-iiji posrečilo priti do prijateljskih odnosov z vsemi državami, posebno s sosedami, pri čemer je kralj posebno poudarjal obnovo prišrčnih odno-sajev z Italijo. Kralj navaja dalje razne pogodbe, ki so bile sklenjene v tem času, ter izraža svoje upanje, da se bodo razčistila tudi vprašanja, ki so še ostala nerešena z Grčijo. Kar se tiče notranje politike, napoveduje kraljeva poslanica ustanovitev nove agrarne banke za kmetijsko povzdgoj Al-banije. Največja pozornost se posveča spopolnitvi vojske in orožništva, da bo Albanija mogla vršiti vlogo, ki ji pripada. Javna varnost je v Albaniji že zelo napredovala.

Vrnitev turških državnikov

Milan, 16. oktobra. tg. Izmet paša in Tefik Rudži bej sta pri svojem prihodu v Benetke takoj stopila na turški parnik »Eye«, s katerim se bosta odpravila naravnost domov v Turčijo. V političnih krogih je povzročilo največjo pozornost, da se turška državniška nista sestala z Mussolinijem ali Grandijem, dasi sta ta sestanek prej napovedala.

Upor v Ekvadoru

Pariz, 16. okt. AA. Havas poroča: Poskušeni upor dveh bataljonov vladnih čet v republiki Ekvador, ki so hoteli proglasiti predsednika sena-ta za predsednika republike z diktatorsko močjo, se je zaradi odpora ostalih zvestih čet popolnoma izjalovil. V glavnem mestu republike Quito je prišlo do krvavih spopadov. Toda upornikom se ni posrečilo, da bi zajeli predsednika republike in vlado.

Zagrebska univerza ima 4500 slušateljev

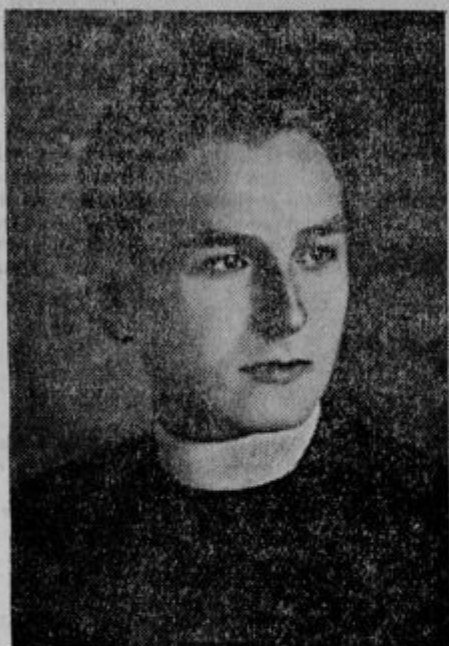
Zagreb, 16. okt. Z. Včeraj je bil zadnji dan red-nih vpisov na univerzi. V celoti je letos vpisanih: na filozofski 1333, pravniški 1100, bogoslovni 168, medicinski 443, veterinarski 387, tehnični 698, kme-tijsko-gozdarski 374, skupaj 4503 dijakov. Nadalje se je vpisalo na visoko komercialno šolo 440 dija-kov, tako da znaša skupno število 4943, v preteklem letu pa je znašalo to število 5048 dijakov.

Belgrad, 16. oktobra. I. V nedeljo 18. t. m. bo blagoslovljena tukajšnja tehnična fakulteta, ki bo nato izročena svojemu namenu.

† Bogoslovec J. Kuzma

M. Sobota, 15. oktobra.

V Bogojini je ugasnilo mlado življenje in zvo-
rovi v močnici »Plečnikovi« cerkvi so žalostno za-
peli. Nemila smrt je pobrala mladega bogoslovca
Jožefa Kuzmo.

Pokojnik je postal žrtev jetike, ki ga je mo-
rila že leta sem. Bil je gojenec mariborskega bogo-
slovja. Neizprosni morilki je kljuboval dve leti,
potem pa je šel na bolezenski dopust. K morju je
šel iskat zdravja. Ni ga našel. Potem je leto dni
preležal v soboški bolnišnici. Zdravja mu tudi tu
niso mogli vrniti. Nato se je podal na Golnik, od
tam pa na kliniko v Zagreb. Vse je bilo zastoj.
Zdravja mu niso mogli nikjer vrniti. V Zagrebu je
začutil, da smrt že trka in začel si je, da bi doma
umrl. Prepeljali so ga domov. Še enkrat se je ozri-
lo po romantični Bogojini, po vinogradih, v katerih se
je začelo jesensko umiranje, po veličastni »Plečni-
kovi« cerkvi, na katero je bil z drugimi Bogojan-
čarji vred vedno tako ponosen, nato pa je zatisnil
oči k smrtnemu spanju.

Pokojni je bil učenec velikega Baše. Iz nje-
govih besed je srkal ljubezen do domače grude, do
slovanstva in slovenstva. Počival bo poleg svojega
velikega učitelja. Naj mu bo lahka domača gruda,
ki jo je ljubil z vsem žarom mladega srca.

V sezoni razstav v Belgradu

Belgrad, oktobra.

Belgrad tudi v umetniškem oziru ni na zad-
njem mestu. More se ponasati z odličnimi repre-
zentanti likovne umetnosti in kiparstva. To so po
večini še mladi ljudje, učenici velikih mojstrov, ki
se trudijo za originalnostjo, ki se jim kajkrat tudi
posreči. Da pokažejo svoje umetniško delovanje v
času poletja, prirejajo navadno začetkom jeseni v
svojem umetniškem paviljonu »Cvijete Zuzorič«
jesensko razstavo. Pred kratkim so jo otvorili.
Skoraj istočasno pa je belgrad prišel do časti, da
dodobra spozna umetnost Holandcev, ki so svetovno
znani kot umetniki plastike, barv pa realnosti.

V paviljonu »Cvijete Zuzorič« na Kalemeg-
danu so razstavili skoraj vsi mladi srbski slikarji.
Poletje s počitnicami jim je nudilo široko polje
umetniškega uživetja pa tudi delavnosti. Mi pri teh
razstavah vedno pogrešamo tudi starejših, prizna-
nih srbskih umetnikov. Njih dela gotovo ne zaosta-
jajo v umetniškem nivoju mladih.

Sedaj so razstavili mladi slikar Beložan-
ski. Pozna se mu, da se je trudil za cenjenimi
efekti, ki so se mu pa le redko čisto posrečili.
Njegov sorjak Bodnarev je brez dvoma zelo
nadarjen. Slika plastično, slike so mu polne solca
in barv. Skoraj čisto nov pa toliko bolj razveseljav
pojavi se brez dvoma Nedeljko Gvozdeno-
vič. Razstavil je dva akvarela: Zena na kanabetu
in Teren s porušeni hišami. V obeh slikah je
izražena izredna toplota čustvovanja, čistoča barv
in oblik. Slika jasno in direktno. Josi se ni
dostal. Njegova Tihožljica ne pričajo o kakem do-
vršenem in plastičnem gledanju na umetnost kot
tako. Gre pri njem tudi za avtentičnost del samih.
Na višku stoji brez vsakega dvoma talentirani
Sreten Stojanović. Topot je razstavil štiri
izredno dobro uspele portrete, v katerih je izra-
ženo pravilno občutenje predmeta. Čisto interesan-
ten pojav so številne zastopnice ženskega spola, ki
se po številu del precej kosajo z deli svojih ko-
legov umetnikov. Med njimi smo opazili Jelisa-
veto Petrovič, Radmilo Milojković in
Milico Čadevič. Med ostalimi, ki so se raz-
stavili, moramo še omeniti Kosto Hakmana,
ki je zelo talentiran slikar in na tej razstavi narav-
nost izvrsten. Materijo izraža izredno polno in sli-
kovito. Je učinkovit v paletu in obeta, da se bo
razvil v najkrajšem času in s tem izpopolnil občutno
vrzel, ki se danes občuti v vrsti mladih.

Interesantnejša in tudi pomembnejša je druga
razstava, ki se nahaja v znanem konaku kneginje
Ljubice in kneza Miloša blizu saborne cerkve. Ta
konak, zidan v popolnem turškem stilu, je danes
last bratrance našega kralja, kneza Pavla, ki je
spremenil ves dvorec v umetniški muzej sodobne
umetnosti. Dosedaj je zbral princ Pavle v svojem
muzeju najprej dela sodobnih srbskih, sloven-
skih in hrvatskih umetnikov, zastopnike angleške,
italijanske, romunske, francoske in ameriške
šole. K temu je sedaj dodal še najjačje zastopnike
holandske umetnosti.

Ta razstava holandskih slikarjev je nastala
večidel po zaslugi našega poslanika v Amsterdamu
g. Hrističa, kateremu se je posrečilo s pomočjo na-
šega konzula Merensa odkupiti dela najboljših so-
dobnih holandskih umetnikov in tudi nekaj starej-
ših del. Razstava, ki je odprta že teden dni, kaže
izredno enotnost in harmonično pestrost.

Razstavljena so dela Hulshofa Pola:
Zimski predel. Hulshof je močan v plastiki in kaže
izredno enotnost barv in oblik. V svojem izražanju
je Hulshof idejni predstavitelj ekspresionizma. Iz-
redno plastični in do potankosti so izraženi por-
treti Hadrika Wolterja in Sluysters
Jana. Tihožljica Maris Simona, Johanesa
Akkinga in Arnolda Gorteria pri-
kazujejo popolno umetniško občutenje, ki se izraža
v izredni barvni kompoziciji. Pejsaži Gestela
Leona, Hermana Filarska (vas Giet-
hoorn) in Maks Cornelisa so polni solca,
popolni v obliki.

Ko stopa človek po okusno okrašenih dvora-
nah, koder se je naselila umetnost, se čuti bolj
sproščeno in ponosnega. Človeška roka in člove-
ški um sta zrelo teh soban, polnih najlepših umet-
nin. Mestrovitost bori, junaki srbskega naroda,

Korenski:

Popotni utrinki iz Sofije

Skozi Dragoman, skozi zgodovinsko Slimiro
in še dalje je puhal vlak, dokler se ni pozno zvečer
začela blesteti nekje v daljavi vrsta luči, ki se je
večala in postajala jasnejša: srca vseh, domačinov,
ki so se preko Jugoslavije vračali v svojo domo-
vino, kakor nas, ki smo prvič prestopili bratsko
bolgarsko zemljo, so začela biti burnejše: kakor da
bi mrtev stroj razumel naše težnje, se je z blisko-
vito naglico pognal po sofijski planjavi in v malo
trenutkih nam je napis v latinici in cirilici poja-
njeval, da smo dospeli v Sofijo — bolgarsko pre-
stolico.

Sofija, ki leži na podnožju gore Vituše, ob
reki Isker in šteje ca. 300.000 prebivalcev, je dokaj
moderno mesto. Popotnik, ki pride iz daljnega za-
pada, se nehoti ves začuden vprašuje: odkod te
dolge, široke ulice? odkod te krasne moderne pa-
lače? ti novozgrajeni parki? promet, ki spuntinja
na zapad? luksus, ki je lasten zapadnim veleme-
stom? In sedaj odgovarja Bolgar: Car Ferdinand
je bil tisti, ki si je v svojo dušo postavil cilj: da
po stoletnih pretresljajih od strani Turkov upostavi
mesto, ki bo ponos vsakega Bolgara, ki bo na njega
vsak Bolgar pokazal z zanosom: tuje, ki te je pot
privedla k nam, vedi, to je prestolnica bolgarske
države, to je kraj, kjer se odraža srce in duša bol-
garskega naroda. Vsak, ki kolikor toliko pozna da-
našnjo Sofijo, bo priznal, da se je carju Ferdinandu
ideal uresničil. Sofija je lepo, moderno mesto, ki v
marsičem ne zaostaja za zapadnimi velemešči.

Mene je pa bolgarska prestolnica zanimala
predvsem z druge — religiozne plati. V tem oziru
pa je Sofija pravi verski Babel. Vse mogoče reli-
gije so zastopane v njej. Centrum mesta je v tem
oziru najznačilnejši.

Potniku, ki se s tramvajem pripelje z glav-
nega kolodvora v sredino mesta, se hipoma odpre
pogled na veličastno, še ne dograjeno pravoslavno
cerkev, ob njegovi levi strani stoji turška mošeja,
na njegovi desnici oznanjajo Mozesove plošče, da
je Jahve edini Bog, ne daleč proč imajo svojo cer-
kev monofitski Armenci, še malo naprej oznanja
velik napis, da se tu zbiraajo adventisti, nekoliko
v ozadju pa se skriva tiho in skromno — katoliška
cerkev.

Izmed navedenih religij so seveda v pretežni
večini pravoslavni. Največja njihova cerkev, ponos
vsakega Bolgara je cerkev *Aleksandra Nevskega*.
Je to menda najlepša pravoslavna cerkev na Bal-
kanu sploh. Ko zablistajo njene kupule v žaru za-
hajajočega solca in se v cerkvi oglašajo pretresljivi
»Gospodin pomiluj«, tedaj se mora v srcu vsakega
zapadnjaka, ki je prvič navzoč pri tem prizoru,
zgani nekaj, kar ga vrže na tla in mu nehoti
izšli iz njega vročo prošnjo: Bog, ki si v svetišču
navzoč, daj, da se bo kmalu uresničila veliko-du-
hovniška tvoja molitev, da bomo vsi eno, kakor si
želel v svoji oporoki.

Razen katolikov in pravoslavcev je v Sofiji še
tretja skupina kristjanov, ki pa niso samo naši lo-
ženi bratje, marveč se tudi v dogmatičnih vpraša-
njih ločijo od prave Cerkve: monofitski Armenci,
ki verujejo, da je v Kristusu samo ena narava,
namreč božja, so si izbrali kraj za svojo službo
božjo tik pravoslavne cerkve v temnem, podzemel-
skem prostoru: beda in siromaštvo armenskega na-
roda se vidno odraža tudi na njihovem najsvetej-
šem mestu. Bil sem slučajno navzoč pri njihovi
službi božji. Nič mani kakor dobre štiri ure je
trajala njihova maša. Kakor da vidim, dogodke, ki
so zapisani v »Tisoč in ena noč«, tako se mi je
zdelo, ko sem gledal njihovega svečenika, ki se je
zdel pa zdaj prikazal izveza ikonostasa, ki loči ver-
nike od duhovnika, kako je v morju luči, ki so

blestele po svetišču, ponosno povzdigoval Njega,
ki je Ljubezen sama, ki se z dobrotnim očesom
ozira na vse, ki verujejo vanj, dasi morda nehoti
živijo v zmoti. V 5. stol. po Kristusu je večina Ar-
menecv zašla v zmoti, a na Njega, ki je umrl za
vse ljudi brez razlike, niso pozabili. On jim je
edina tolažba v težkih časih, ko so morali zapustiti
svojo domovino in si iskati zavetišča po raznih de-
želah Evrope.

Če kje, potem se v Sofiji v polni meri uresni-
čuje: mistično telo Kristusovo trpi: na treh oltar-
jih se daruje presveta daritev, a samo na eno se
Gospod ozira z očesom, ki v njem ni tuge in
žalosti.

Po službi božji v katoliški cerkvi sem se pred-
stavil gvardijanu kapucinskega samostana, ki oskr-
buje vernike latinskega obreda: o. Leopold Zor-
man iz Postojne, znan po svojih člankih v »Kralje-
stvu božjem«, je bil silno vesel, da je našel priliko
govoriti s človekom, ki prihaja iz njegove domo-
vine, ki jo je zapustil že pred 17 leti. Mirno, kakor
da je hipoma rešen vseh skrbi, mi je začel razla-
gati dejanski položaj katoliške cerkve v Sofiji in
Bolgariji sploh.

V Sofiji je treba ločiti vernike latinskega in
grškega obreda. Vernike latinskega obreda oskr-
bujejo očetje kapucini, ki sta med njimi dva Slo-
venca, namreč o. Leopold kot gvardijan in o. Ven-
česlav, ki se mi je predstavil kot žurnalst: on nam-
reč izdaja edini katoliški, v bolgarski tiskan tek-
nik. — Zupnika latinskega obreda šteje ca. 3000
duš. Tvorijo pa to število vsaj pet narodnosti, kar na-
ravno dušno pastirovanje silno otežuje. Vsaka teh
narodnosti ima svoje težnje, a kako jim naj v vsa-
kem oziru ustrežajo ubogi kapucini, ki žive veči-
noma brez vsakih dohodkov. Kar se da, seveda sto-
rijo: besedo božjo oznanjajo po nedeljah in prazni-
kih v bolgarsčini, francosčini, italijanščini, nemšči-
ni in češčini. A to ni dovolj. Trebalo bi sredstva,
kjer bi prišli tesneje skupaj, kjer bi polagoma pre-
nehalo nasprotstvo, ki loči posamezne narodnostne
skupine, kjer bi spoznali, da so vsi brez izjeme
bratje v Kristusu. Na dvorano misli o. Leopold, a
kje najti dohodkov. Na pomoč božjo zaupa.

Vernike vzhodnega obreda oskrbujejo oo.
asumpcionisti. Ko prideva z o. Leopoldom do nji-
bove cerkve, se baš sprejaja pred njo unijatski
škof Kuriev. Razen njega sta v Bolgariji še dva
katoliška škofa, ki skupno s škofom Kurievom vo-
dita 50.000 duš broječo bolgarsko cerkevno občino.
Malo je njihovo število v primeri s pravoslavnimi,
a znali so si priboriti ugled pred ljudstvom in
oblastniki. Katoliška Cerkev v Bolgariji ni več
»sektas«, marveč jo tudi državne oblasti priznavajo
kot versko organizacijo, ki ima polno pravico do
obstoja. Procesija Presv. Rešnjega Telesa se v So-
fiji vrši javno, državni organi pazijo na red, ves
promet mora prenehati. Vozno urejeno gimnazijo,
ki jo vodijo zagrebške sestre, in ki jo posejajo po
večini otroci pravoslavnih staršev, se priznava pred
državo kot javna. Na dvoru samem je poleg pravo-
slavne tudi katoliška kapela, kjer opravlja kraljica
svoje verske dolžnosti.

Versko življenje posameznikov pa seveda po
večini ni na višku. Kakor po drugih velemešilih, se
jih tudi v Sofiji le premnogo izgubi. Ko o. Leopold
to premišljuje, se spet spomni na dvorano: to bo
kraj, kjer bodo našle zatočišče vse narodnostne
skupine brez razlike, to bo vsaj delna rešitev. Ko
se pa spomni na težave, ki so s tem združene, mu
splava pogled v katoliško Slovenijo in v duhu jo
prosi, naj molji pri Njem, da mu da moči in vztraj-
nosti. Mene pa še izrecno prosi, da njegovo delo
priporočam mlademu duhovskemu naraščanju.

Pet posestev - pepel

Požar v Spuhlji pri Ptuiu

Ptuj, 16. oktobra.

V četrtek popoldne je izbruhnil in pozno v
noči divjal silen požar v Spuhlji pri Ptuiu. Od Ze-
lenikove hiše je objel še štiri sosedne, dve sta
oddaljeni 300 korakov. Pogoreli sta dve gospodar-
ski poslopji in deloma tudi hiše. Škoda znaša nad
500.000 Din, ki je deloma krita z zavarovalnino.
Pogoreli so vsi poljski prideniki, slama, krma in
živila. Dva gospodarja sta odnesla hude oklepine.
Gašenje je bilo otežkočeno, ker so morali seči po
2 km oddaljeni Dravi. Katastrofa je zelo huda.

Ptuj, 16. oktobra.

Včeraj dne 15. t. m. popoldne okoli pol 5
je začelo greti v vasi Spuhlja pri Ptuiu.
Govori se, da je zažgal 5-letni otrok. Vžgal
se je najprej kup slame, ker je bil hud veter, je
raznesel veter gorečo slamo na streho gospodar-
skega poslopja g. Zelenika. Zgorlel je skedenj,
parma s slamo, stroji in gospodarsko orodje. Nje-
govemu sosedu Brenkoviču pa je zgorelo vse in
sedaj je popolnoma brez strehe in živeža z 8
otroci.

Gospodarju Bolcarju je zgorel hlev, klet, ves
oves in jecmen, ki je bil tam shranjen, ter štirje
vozovi krme in novi svinjaki, pred dvema letoma
postavljeni.

Od tu je zanesel močni veter ogenj, na okoli
200 m oddaljeno hišo g. Rosenfelda, ki je bila tudi
s slamo pokrita in od tu na sosedovo poslopje g.
Horvata. Obema gospodarjema je zgorelo vse razen
živine, ki je bila zunaj. Horvatu je zgorela tudi ena
svinja in nekaj kokoši. Rosenfeldu je zgorel pes,
ki je bil priklenjen. Gospodar sam pa se je močno
opekel na licu in rokah. Leži v tukašnji bolni-
šnici.

Na pomoč je prihitelo 10 požarnih bramb.
Vsed pomankanja vode in hudega vetra je bilo
delo zelo težavno. V nevarnosti so bile vse sosedne
hiše, ki so se večkrat užgale, vendar pa so po-
gumni gasilci ogenj uničili in omejili, kolikor je
bilo mogoče.

Zidanica zločinsko zažgana

Št. Jernej, 15. oktobra.

V Vinodolu, blizu Orehovice, so v noči od
sobote na nedeljo neznan zlobnež podtaknil ogenj
v vinski hram posestnice Kirn iz Gorenje Stare
vasi in ji povzročil občutno škodo. Še popoldne
usodnega dne se je mudila žena v hramu, našla
vse lepo v redu in ko je natočila pijače za svojo
delavce, je zopet dobro zaklenila težka vrata in se
vrnila domov. Na večer pa so okoliški prebivalci
naenkrat opazili, kako se je pokazal plamen iz

kipi udovic so razmešeni po vseh kotih in sredi-
šilih in tvorijo nekaj center vse razstave. Tudi
notranost tega poslopja, ki je postal dom umetni-
ških muz, napravila na človeka poseben vtis. Tur-
ški stil, preprost, pa vendar poseben in za oko
Evropejca nenavaden, preseneča v detajlnosti. Princ
Pavle si je postavil s tem muzejem, ki v resnici
predstavlja vso sodobno evropsko umetnost, krasen
spomenik.

lesene zidance in kako preti grozni požar uničiti
pridelek skrbnega vinogradnika. Pohiteli so do zi-
danice in v začudenju ugotovili, da so vrata vno-
ljena, na stečaj odprta in da ogenj ravno uničuje
manjši sod vina. Radi bi bili gasili, toda vode ni
bilo na razpolago, kajti studenec v bližini je vsled
dolgotrajne suše popolnoma suh.

Požrešni plameni so končno objeli tudi otavo
in slamo, ki je bila spravljena v podstrešju in tako
je bilo vsako gašenje izključeno. Začel je greti
tudi drugi veliki sod in končno, sredi noči, je bila
zidanica le še pogorišče in kup žarečega oglja. —
Ogenj je uničil vse letošnji pridelek, in s tem za
eno leto ves up in vso radost uboge žene.

Ogenj so zakrivali vinski tatovi, ki so v ob-
jestni požrešnosti vlomili v zidanico, se napili vina
do mile volje, potem pa hram zažgali bodisi na-
menoma, ali pa v objestni brezbrzičnosti, z ostanki
gorelih cigaret.

Dober je letošnji pridelek, sladak in močan
sok vinske trte, a prosimo Boga, da ne bi služil
samo v živinske strasti in zločine, ampak tudi v
ljubezen lepo in sveto med brati in sestrami.

Zopet požar v Ihanu

Domžale, 16. okt.

Davi krog petih je izbruhnil požar v listnja-
ku posestnice Terezije Hribar na Dobravi pri Iha-
nu, ogenj, ki je objel takoj zraven stoječi čebelj-
njak in kozolec. Ker je razsajala ta čas burja, je
bila velika nevarnost, da se vname bolj daleč
stoječa hiša, kar so domačini, sosedje in ihanski
gasilci preprečili. Pogorela sta čebelnjak s dvaj-
setimi panji čebel in kozolec, v katerem je bilo
mnogo mrve in slame. Vzrok požara je neznan,
najbrže je nastal iz neprevidnosti.

Razne nesreče

Ljubljana, 16. okt.

Ljubljanska bolnišnica je sprejela danes 6
ponesrečencev.

33-letna poljska dninarica Terezija Šifrer iz
vasi Svečnik nad Polhovim Gradcem je včeraj
padla tako nesrečno, da se je močno poškodovala
na hrbtu.

3-letna hči strojnika Pavla Černe iz Zgornje
Zadobrove št. 5 je doma padla z voza in si zlomila
desno nogo.

Pri gradnji mostu v Zelodniku je odletel dro-
bec svedra v levo oko 20-letnemu delavcu Valen-
tinu Osolinu z Rov pri Kamniku.

Pri gradnji vojaške pekarnice je padel z odra
17-letni delavec Franc Starček iz Dragomerja 18 v
občini Lok. Poškodoval si je levo nogo.

Pri mlaiči se je ponesrečila 30-letna dekle
Marija Korošec iz Cerkel 14. Med mlaičo je po-
tegnil narenkrat močan veter, ki je snel vrata poda.
Vrata so padla na Koroščevo in ji poškodovala
levo nogo.

Z motornim kolesom se je ponesrečil snoči
25-letni trgovski poslovodja Franc Borštnar, stu-
nujoč v Medvedovi ulici 21 v Ljubljani. Hotel se
je odpejati iz Celja v Ljubljano. Blizu Celja pa
mu je že odpovedala luč, nkar se je hotel Borštnar
ustaviti, pa je tako nesrečno padel, da si je
poškodoval desno nogo.

Če bi bil milijonar?

X.

Če bi bil milijonar, bi pač zlezal vase in se
vprašal, kako sem prišel do bogastva. Milijoni se
ne prihranijo z delom. Lažje gre velbdol skozi ši-
vankino uho ko bogatin v nebesa. Spoznal bi večno
in božjo resnico, da smo vsi ljudje bratje.

S tem bi rešil dušo in tako več pridobil, ko
z milijoni.

XI.

Ako bi jaz bila milijonarka, bi hotela lačne
nasititi, vse reveže obleči in misijone podpirati. To
je moja srčna želja.

XII.

En milijon (ali več) bi dal za to, da bi se
ustanovile po svetu šole, ki bi vzgajale mladino za
življenje — po veri Kristusa, tako da bi razumeli,
kaj je pravica in ljubezen — ter se tudi po nji
ravnali.

XIII.

Če bi bil milijonar bi posvetil vso skrb siro-
mašnim otrokom!

XIV.

Najprej bi poplačal svoje dolgovce, nato bi si
zgradil lasten skromen dom v tem kraju, nato bi
oblekel in malo obdaril tukašnje siromake, ne-
koliko daroval za zamorčke, tukašnjim v e stran-
sko ubožnim viničarskim družinam bi plačal za ne-
koliko let naročino dobrih tedenskih in mesečnih
listov ter zgradil vzgojevalnico za najbolj uboge in
zapuščene vsiljenke otroke, ki bi jo naj dalje
vzdrževale usmiljenke po načinu doma Sv. Terezike
v Zagrebu. S tem bi posel milijon, na več milijonov
pa sploh ne mislim. — Iz Lj.

XV.

Če bi bil ameriški milijarder, bi vsem do-
pisnikom pod to »Slovenec« rubriko razdelil mi-
lijone za to, da bi videl, če bodo res tudi dosledni
v svojih praktičnih izjavah! — Neverjetni Tomaž.

Usodna šrang

Mesto 1000 Din odkupnine za nevesto — 24 dni
zapora

Slov. Bistrica, 14. oktobra.

Dne 8. junija letos ob 10 dopoldne sta šla k
poroki Črešnar Rok, posestnik v Oslju in Mušič
Helena, posestnikova hči iz Repa. Tinski fantje so
jima napravili pri posestniku Dvorščak v Tinju čez
cesto »mauto«. Napeli so čez cesto dve vrsti bodeče
žice ter napravili napis: 1000 Din.

Okrog 10 je prišel svatovski sprevod po potu
od Malega Tinja. Tu so naleteli na fantovsko za-
preko. Fantje so se po starem običaju počeli po-
gajati za nevesto in zahtevali spočetka 1000 Din,
nakar je ženin obljubil 100 Din v vina, fantje so
potem zahtevali 500 Din, a med tem časom, ko so
se ostali gostje pogajali dalje, so ženin Črešnar,
nevesta Mušič ter priče pobegnili okrog Dvorščak-
ove hiše proti župnišču in dalje po stopnicah proti
cerkvi. Ko so svahte s tinjskim župnikom Hafner-
jem dospeli že čez polovico stopnje, je prišel
vodja fantov P. Karol s sekiro, katero je držal v
zahodu, pred ženino in rekel: »Tak te bom udaril,
da te bo hudič vzel.« V tem hipu je prišel k Pe-
čevnik Stefan in rekel Karolu: »Nimaš pravice te-
psti, vsaj tujak pred cerkvijo ne.« Nato se je Karol
obrnil k nevesti, držal sekiro v roki doli povešeno,
z drugo roko je prijel nevesto za roko in rekel:
»Sedaj te pa ne pustim.« V tem je Karol vrgel
sekiro v stran, segel z roko v žep, ter rekel nevesti:
»Tu imaš!« ter ji z roko, s sajami namazano, po-
tegnil po obrazu, tako da se je morala nevesta iti
umivat v župnišče. Med tem časom so vsi fantje
ostali pri Dvorščakovi hiši, le Ferdinand je prišel
za Karlom ter s cepcem, katerega je držal v rokah,
grozil ženinu. Šele na resni nastop župnika je ob-
dolženec s tovariši izginil.

Karol v zadevi zaslišan na orožniški postaji,
je priznal, da je mauto napravil, ker je to stari
običaj, a nevesto je namazal v razburjenosti, ker
je pobegnila. Ferdinandu takrat niso mogli zaslišati.

Prva glavna razprava proti obtoženci Karlu
se je vršila na tukašnjem okrajnem sodišču dne
26. avgusta 1931. Priča Helena, roj. Mušič, poročena
Črešnar izpoveduje: Ko smo se izmaknili skrivaj
ovire, katero so nam napravili fantje v Tinju in
smo hoteli iti v cerkev, nam je Karol zaprl pot.
Imel je sekiro v rokah, ker je hotel izsiliti od že-
nina neko plačilo, koliko, ne vem. Videla sem, da
je na to Karol dvignil sekiro proti mojemu ženinu
in nekaj rekel, vendar ne vem, katere besede so
bile, ker sem šla zadaj za ženinom. Tudi ne vem,
kaj je bilo vzrok, da Karol svoje grožnje ni izvedel.
Videla sem pa, da je kmalu nato stopil k meni in
me z roko, v kateri je imel saje, namazal po
obrazu. Morala sem iti v župnišče, da se umijem,
ker taka nisem bila za v cerkev. Saje so prišle tudi
v oči in sem čutila ves teden bolečine v očeh, kar
me je oviralo pri delu. Vendar za bolečine ne za-
htevam nobene odškodnine. Ne spominjam se, da
je bil tamkaj tudi Ferdinand.

Ker pa niso bile vse priče navzoče, je bila
razprava preložena.

Na drugi razpravi 16. oktobra je glavna priča
Hafner Urh, župnik v Tinju, priča sledeče: Poroka
je bila določena 8. junija ob pol 11 dopoldne. Sva-
tov takrat še ni bilo in sem slišal govoriti, da jih
zadržujejo s šrang. Rekel sem cerkovniku, naj po-
zvoni, da bi se svahte požurili. Nato sem opazil, da
je prihitel v času, ko so prihajali svahte po stop-
nicah, obtoženi Karol. Imel je v rokah sekiro in
je skušal prehiteti svatovski sprevod pred priho-
dom v cerkev. Bili so samo ženin z nevesto in
pričami. Jaz sem bil čakal na goste in sem dobro
videl, kako je obtoženi dvignil sekiro proti svatom
in rekel, da ne pusti nikogar naprej. Da bi bil s
tem zahteval kakšno plačilo, nisem slišal in ne
morem potrditi, če je imel obtoženec tudi namen
izsiliti plačilo. Da obtoženi menda ni imel več na-
mena izsiliti določeno vsoto, sklepam iz tega, ker
je imel saje za nevesto že pripravljene. Dejstvo je,
da sem videl, ko je pustil poročne priče v miru,
da je pristopil k meni, ki sem spremljal ženino in
nevesto ter hotel zabraniti nam vsem trem v cer-
kev. Jaz sem ga skušal pomiriti in on je tudi ve-
likodušno dovolil, da grem prosto naprej, toda brez
ženina in neveste. Ko mu je ženin rekel, da mu je
že ponudil 100 Din in da je tudi pripravljen plačati
10 l vina, je pustil ženino pri miru, vrgel sekiro
v stran, segel v žep po sa

Ljubljana

Palača Delavske zbornice prodana

Ljubljana, 16. oktobra 1931.

Med mestno občino Delavsko zbornico je prišlo do sporazuma, da odstopi občina palačo ob Miklošičevi cesti v popolno last DZ. Kakor znano, je mestna občina to palačo za DZ zgradila na svoje stroške s pogojem, da je DZ prevzela za 3 milijone obligacijskega stanovanjskega posojila mesta Ljubljane. Nakup palače od strani DZ je že odobrilo ministrstvo za socialno politiko in ljudsko zdravje, kakor tudi banske uprave. Kupnina bo znašala nad 7.200.000 Din.

Dom učitelje v Ljubljani

Ljubljana, 16. oktobra 1931.

Društvo učitelje v Ljubljani je zaprosilo mestno načelstvo, da občina odstopi primerno stavbišče v sredini mesta, ker namerava društvo zgraditi dom učitelje, v katerem bi imele učiteljice primerna stanovanja s prehrano ali brez, kjer bi bila tudi prenočišča za učiteljice z dežele, prihajajoče v Ljubljano, dalje bi bila v domu nameščena gospodinjstva šola. Tam bi se vršili tudi tečaj za učiteljice, kmečka in delavska dekleta. V domu bi imele stanovanje tudi dijakinje-hčerke učiteljev.

„Lojzek s Katarine se joče“

Ljubljana, 16. okt.

Ljubljancem je prav dobro znan majhen berač, ki po navadi stoji pred uršulinsko cerkvijo, se vedno prijazno smeje, čeprav je vedno, tudi ob mrazu, bos. Tega berača pozna tudi vsa Gorenska, saj je stalen gost na vseh božjih poteh. To je 38-letni »Lojzek s Katarine«, kakor mu pravijo vsi in tudi sam sebi. Ljudje ga imajo radi in zato ga je dolgo pardonirala tudi policija, ki se je zadovoljila po navadi s tem, da ga je zapodila iz mesta.

Danes pa ga je prišla trše in ga je aretirala, da ga izžene iz mesta. Pri njem je policija našla 651 Din denarja, ki ga je naberačl v nekaj dnevih. Ko ga je stražnik gnil v zapor, je Lojzek ves objokan dejal o sebi in žalostno vzdihnil: »Lojzek s Katarine se zmerom smeje, danes se pa joče!«

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Kaj bo danes

Dramat: »Veste. Red E.
Opera: »Laterna. Red D.
Jakovčev paviljon: Jakčeva razstava.
Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec, ded. Rimska c. 24 in dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 41.

*

○ Gledališka predstava v Rokodelskem domu. V režiji g. Janko Novaka bodo priredili igralci Rokodelskega doma jutri ob pol 8 zvečer klasično Grillparzerjevo igro »Prababica«. Priporočamo, da si občinstvo oskrbi vstopnice že v predprodaji, ki bo danes od 7 do 8 zvečer in jutri od 10 do 12 dopoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ul. št. 12.

○ Služkinjam! S tem Vas obveščamo, da se bo dne 18. t. m. (v nedeljo točno ob pol 6 zvečer v Alojzevišču vršilo predavanje o zadevi, ki mora zanimati sleherni sluškinjo. Predaval bo gr. Angelik Tominec o potrebi strokovne organizacije in o zavarovanju za starost in onemoglost v 3 red. Vabljeni so vse služkinje brez razlike, če tudi niso včlanjene in privedejo naj s seboj svoje stanovske tovaršice in prijateljice!

○ Izlet na Sv. Goro pri Litiji. Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani priredi v nedeljo 18. t. m. izlet na Sv. Goro pri Litiji. Odhod iz Ljubljane ob 7.27 zjutraj do Kresnic. K obilni udeležbi vabi tovaršice odbor.

○ Za stradalce v Beli krajini so darovali v pisarni Rdečega križa, Wolfova 12: Maturanti ljubljanskega učiteljskega ob svoji 40 letnici 200 Din, neimenovana poštna uradnica v p. 100 Din, neimenovani profesor v p. 100 Din, neimenovani poduradnik v p. 100 Din, Avstij Jakob 50 Din.

○ Prosveta Krakovo-Trnovo sporoča vsem članom, da je umrla večera v Šmartnem pri Litiji mama našega podpredsednika g. vikarja Hostnika. Obveščamo vse člane, da se društvo udeleži pogreba, ki bo v nedeljo 18. t. m. popoldne po prihodu opoldanskega ljubljanskega vlaka. Odhod iz Ljubljane ob 13.45. Prosim, dase po možnosti udeležite pogreba polnoštevilno. — Odbor.

Kulturni obzornik

Dvojna premijera v operi

Večkrat je že kritika naglašala, da daje naša opera premalo najnovjših del. Od vse povojne ruske produkcije smo čuli komaj dve operi, od nemške le Jonnyja, od francoske pa nič. Prav je torej, da nas je toplot opera seznanila z dvema največjima delima, Delannoyevim »Damskim lovecem« pa Weillom »Carjem«, čeprav ta izbira ni ravno najbolj srečna, ker se v novejši operni literaturi, kakorkoli že ta eksperimentira, dobe tudi boljše kvalitete.

Bojazen, da bi tole »hipermoderno« ljudje ne razumeli, ni povsem razumljiva. Če razumejo ljudje tole nepoetično in brezdušno življenje okrog sebe, bodo razumeli najbrž tudi umetnost, ki poteka iz takšnega življenja. Gotovo je še vsem v spominu pokret l'art pour l'art, ki je šel za tem, da iz umetnosti izginje vse življenjskosti, primesti, kakor ideje, misli, sploh vsako duševno primestje, zakaj zgolj »čista estetska forma« je bil njega program. Bila je to jaka realizacija na gljnjena občutja romantike, pa tudi na snovno impresionistično slikanje in končno se je iz povojnih krčev za novimi formami razvila ona takozvana »nova stvarnost«, ki v glasbi ne prizna nobenega notranjega stika med glasbo pa tekstom, nego hoče v dramji govor v splošnem podčrtati dramsko rast s svojo dinamiko. Začel je s tem okrog vojne Stravinski, ki pa je dobil svojo šolo šele, ko je napravil z Odipom že znaten stilni korak dalje.

○ Organizacija diplomiranih tehnikov naznanja vsem svojim članom v Ljubljani, da je dne 13. oktobra zvečer začel Esperantisti tečaj. Tečaj se vrši vsak torek in četrtek ob 19.30 in se prihodnjič dne 20. t. m. še lahko pristopi. — Odbor.

○ Intimni komorni večer. Letošnja koncertna sezona se je kaj živo pričela. V ponedeljek, dne 19. oktobra priredi Nar. železničarsko glasbeno društvo »Sloga« v Kino-dvorani Ljubljanski dvor ob 20 koncert klavirskega tria, ki ga izvajajo gg. Jeraj Karel (gosi), Müller Avgust (čelo) in Svetel Herbert (klavir). Topot eta na sporedu Čajkovski s svojim široko zasnovanim in razpredenim triom velikonom in Beethoven z veselim, mehko pojočim es-dur triom. Obe skladbi sta pisani v čistem komornem slogu. Vstopnina po 2 do 6 Din je tako nizka, da jo zmore vsakdo. Predprodaja vstopnic v trafiki Pugelj, Miklošičeva cesta, palača Pokojninskega zavoda.

○ Proslava vojnih dobrovoljcev. Organizacija vojnih dobrovoljcev se tem potom najiskrenejše zahvaljuje Upravi Grand hotela Union za velikodušnost, s katero je naklonila brezplačno veliko dvorano za sobočno proslavo 15. obletnice L. jugoslovanske divizije z ozirom na patriotski in humanitarni namen prireditve. Enaka iskrena zahvala tudi godbi Dravske divizije za njeno požrtvovalno in brezplačno sodelovanje. — Odbor.

○ Gospodinski in kuharski tečaj za železničarska dekleta. Nabavljalna zadruga uslužbenec drž. železnice Ljubljana VII. je v sporazumu z Direkcijo drž. žel. ustanovila za železničarska dekleta gospodinski in kuharski tečaj, ki se je začel zadnji ponedeljek, dne 12. oktobra t. l. v prostorih železničarske menze v Ljubljanskem dvoru. Tečaj vodi neumorna ravnateljica gospodinske šole »Mladika« gđc. Jerica Zemljanova s svojim strokovnim učiteljstvom. Na tečaju uživajo gojenke praktični in teoretični pouk v najvažnejših predmetih, kakor: živiloznanstvu, nauku iz gospodinstva, zdravstvu, serviranju kuhanju in perutinarstvu. Kuhanje samo se pa poučuje po načelih pravilne in zdrave sodobne prehrane, v kateri je gđc. Jerica Zemljanova prvovrstna strokovnjakinja. Naval na ta tečaj je bil iz vrst železničarskih družin samoposebi umevno — ogromen; sprejelo se jih je pa samo po zakonu predpisano število, in prvi vrsti one, ki že pomagajo v gospodinstvu. Druge pridejo na vrsto pri naslednjih tečajih. Druzi tečaj se odpre začetkom meseca januarja 1932.

○ Preiskave mleka. Mestno tržno nadzorstvo stalno nadzoruje kakovost mleka, ki prihaja na ljubljanski trg. Tako je odvzelo ta mesec raznim prodajalcem mleka 24 vzorcev, ki jih je dalo preiskati higienskemu zavodu. Od teh vzorcev higienski zavod jih šest še ni preiskal, ugotovil pa je devet vzorcev premočno prevretega mleka, ki daje tako reakcijo, kakor kuhano mleko. Tako mleko pa mora biti posebej označeno za kuhano ali prevreto mleko in se ne sme prodajati za dobro sveže in surovo mleko. Sedem prodajalcev je tržno nadzorstvo ovadilo policiji, ker so prodajali posneto mleko, oziroma z vodo razredčeno mleko, kar velja za ponarejeno mleko. Tržno nadzorstvo je dalo preiskati tudi šest vzorcev prekajenega mesa, pri katerem pa preiskava ni mogla ugotoviti nič sumljivega. Za meso, ki se prodaja na ljubljanskem trgu, moremo sedaj reči, da je v splošnem zdravo in odgovarja higienskimi razmeram.

○ Ljubljanska oblastna strelska družina vabi članstvo strelskih družin, ki spadajo pod njeno oblast, na celodnevno tekmovalno streljanje, ki ga priredi pod pokroviteljstvom komandanta dravske divizije dne 18. t. m. na vojaškem strelišču v Ljubljani. Vabljeni tudi člani društva »Ostrostrelcev« in Slov. lovskega društva, za katere so pripravljene posebne tarče. Slovesna otvoritev streljanja bo ob 9. Med streljanjem igra vojaška godba. Dragocena darila, ki so jih darovale ljubljanske tvrdke, se bodo razdelila isti dan zvečer ob 20 v restavraciji »Štrukelj«, Kolodvorska ulica. Ljubljanska oblastna strelska družina ima na razpolago za tekmovalne dovoljno število novih, preizkušenih pušk in municije kalibra 7.92. Obenem obveščamo gori imenovano članstvo, da bodo v soboto, dne 17. t. m. ob 15 strelske vaje na vojaškem strelišču, kjer bo vsak lahko preizkusil puške in se pripravil za nedeljsko tekmovalje. — Odbor.

○ Moderni klanec. Sedaj so lepo regulirali Šmartinsko cesto in nekateri so res že kar zadovoljni s to regulacijo. Nekateri pa tudi niso. Nobeno človeško delo ni popolno in tudi ta regulacija seveda ni. Ob križišču Masarykove ceste, oziroma v podaljšku Jenkove ulice se je naenkrat pojavil velik klanec, tako, da so morali gospodje mestni inženjerji napraviti tam mesto trotoarjev — stopnice. Šmartinska cesta sama je sedaj res ravna, zato pa je dostop iz Jenkove ulice do nje zelo neapraktičen. To je vzrok, da z regulacijo Šmartinske ceste niso vsi zadovoljni, tako, kakor bi bilo treba!

○ Pretepi v nočnih kavarnah. Policiji sta prijavljena dva pretepa v nočnih kavarnah, kjer so pijani in nasilni gostje poškodovali kavarniško opremo. Prvi pretep se je vršil v kavarni »Merkur« v Spodnji Šiški. Tam se je stoplo šest pijancev, ki so razbili plačilnemu natakarju precej opreme, tako da trpi nad 200 Din škoda. Stiri pretepači so pobegnili, dva pa je policija še ujela.

Med Nemci je našel sorodne duše v Krenku, Hindemithu, Weillu itd., njegovi vplivi se pa kažejo tudi v francoski operni literaturi novejšega časa. Pri nas smo srečali v tem stilu Osterčev delo »Iz komične opere« in senzacionalnega »Jonnyja«, topot pa smo dobili iz te kategorije še Weillovo komično enodejanko »Car se da fotografirati«.

Weill je vzel za snov moderen atentat v ameriškanskem stilu, kakor se o njem senzacionalno bere v časopisih: zurotniki z zvijačo izvajajo carja v fotografski ateleji in vstavijo v aparat revolver. Stvar je sama na sebi napeto senzacionalna, kakor je značilno za moderne, da bi tudi brez muzike storila na današnje živce svoj efekt. Pevski izraz se bliža stvarnemu recitativu, muzika pa (Weill ima precej glasbene fantazije in gibkost svojega učitelja Busonija) kljub vsemu prizadevanju še vedno ni čisto iz kroga romantike izstopila, zakaj parkrat še podpira občutje; v ostalem se omejuje na razne šume, crescendo park itd., včasih gre za ritmične vložke, arzna presenečenja v orkestru, s katerimi deluje tudi pojoči in mrmrajoči zbor, ki ima nekakšno antično vlogo, glasbeno pa vse skupaj ni noben problem. Delo je eden izmed nštetihi poizkusov, s katerimi se hoče glasba otresti vsake sentimentalnosti, kakor se je je otreslo današnje življenje, in učinkovito skrajno »realno«, z golo materialnostjo. Priznati mu je treba, da zunanje frapira in drži v napetosti, dosti več pa menda skladatelj sam ni želel. Takšna opera je zrcalo skrajno materialistične ameri. na katere vidiški je tudi konec, opere kot take, zakaj čista realnost ne rabi nobene glasbene spremeljave. Reakcija na te vrste umetnosti je nastopila na vso drugih poljih, v lokalnem izrazu oratorija in a capella-zboru, v katerem se znova uvaja duhovnost

Živa baklja

Strašna smrt triletnega otroka.

Danes so pripeljali v mariborsko bolnišnico triletne sinčka viničarja Ferka iz Jarenine, ki je postal žrtev naslednjega strašnega dogodka:

Mali Franček Ferk se je nahajal včeraj predpoldan z drugo deco vred na paši. Kurili so ter si pekli na ognju kostanj. Malček se je preveč ne previdno sklonil nad ogenj, hipoma je veter zagnal plamene proti njemu ter se mu je vnela obleka. Ker ni bilo blizu nobenega odraslega, ki bi vedel, kako se požar obleke pogasi, je bila otrokova usoda zapečatená. Vsa okrog ognja zbrana mladina je zagnala pač silen vik, pomagati pa ni znal in vedel nihče. V silnem strahu in z obupnimi klici: mama pomagaj, je otrok bežal s pašnika proti

domu, kar pa je ogenj še razvnelo, da so ga v hipu objeli plameni liki živo bakljo. Rešinega doma ni več dosegel, ker se je zgrudil ves opečen in nezavesten na tla. Med tem so njegovi mali tovariši že priklicali pomoč odraslih, ki pa je prišla žalbog prepozno. Plamenov ni bilo mogoče več pogasiti, ker je ležalo malo telo na fleh pokrito samo še s pepelom zgorele obleke; vsa koža je bila skoro ena sama opekline in strašna rana. Sicer so ga takoj naložili na voz, ter ga nemudoma peljali v Maribor v bolnišnico. Bila pa je vsaka pomoč zaman, ker otrok ni prenesel strašnih opeklin. Kmalu po oddaji v bolnišnico ga je rešila smrt bolečin. Tragičen ponec otrokov je težko prizadel nesrečne starše ter globoko ganil celo okolico Jarenine.

Maribor

□ Drevi Maratonce gledati! Nastopijo s pestrim izbranim težkoatletskim programom. Cene: 20, 15, 10, 5 in za dijake 2 dinarja. Pričetek točno ob 20 v dvorani Zadrudne gospodarske banke.

□ Nočno lekarniško službo imata v času od 18. do 24. t. m. Sirakova lekarna pri »Angelu varuhu« na Aleksandrovi cesti in Savostova »Pri Magdaleni« na Kralja Petra trgu.

□ Na Falo priredi jutri izlet društvo zasebnih in avtonomnih namesčencev. Odhod s prvim popoldanskim vlakom. Ogled falske elektrarne, nato pešizlet k Devici Mariji v Puščavi.

□ Za petkov jedilni list je bilo na včeršnjem ribjem trgu bogato preskrbljeno. Sardele po 16 dinarjev, morski raki 28, ocače 36, moli 28, sipe 20, »škarboni« 24, morski pes »Afijal« po 30 in še drugega. Kupcija je bila dobra.

□ Lov na lisico. Motoklub v Mariboru priredi v nedeljo dne 18. t. m. (pri neugodnem vremenu se preloži na 25. t. m.) lov na lisico; prireditelj je prosta za vse prijatelje motociklističnega sporta. Start bo na Trgu Svobode in sicer za lisico ob 12, za lovec ob 13. Lov se vrši na sledečem prostoru: Vrtna ulica — Koroška cesta — gostilna Kopriva v Kamnici — gostilna Pavešič (Scherak) — Vrbanova ulica — Vrtna ulica. Pot lisice (g. Ivan Orehovsky, mot. kolo Indian s prikolicco) bo označena s papirnimi odrezki. Vozar, ki se bo tekom predpisane časa dveh ur dotaknil lisice kot prvi ter ji predal legitimacijo starta, bo zmagovalac. O priznanju nagrade in pritožbah odločuje vodstvo lova. Vsak konkurent jamči sam za vse škodo in nezgode, ki jih povzroči s svojim vozilom. Po lovu se vrši v gostilni Pavešič (Scherak) prosta zabava z razdelitvijo nagrad. Prijavitelj se je treba najkasneje do 17. t. m., do 19. ure, v tajništvo kluba, Gosposka ul. 37, l.

□ Nočni gost v naslanjaču. Ko so včeraj po noči kontrolirali dvorišče hiše na Aleksandrovi cesti št. 49, kjer imajo spravljeno razno pohištvo, so našli v naslanjaču v sladkem spanju nepoznanega možakarja. Pklicani stražnik mu je preskrbel posteljo v hotelu Graf, naslednjega dne pa so ugotovili na policiji, da je to 19-letni S. Dušan iz Belgrada, ki sicer ni preveč nevaren tuji lastnik, vendar se klati brez dela okrog ter ga bodo poslali v njegovo domovinsko občino.

□ Pojasnjen zagonetni slučaj smrti. Smrt preužitkarja Petra Kristla iz Sv. Martina pri Vurbergu, o čemer smo včeraj poročali, je sedaj pojasnjena. Sodna komisija je ugotovila, da je nastopila smrt radi notranje izkrvavitve kot posledice padca iz skednja.

□ Neznanega utopljenca so potegnili pri Kotu v Dolnjelendavskem okraju iz Mure. Je približno 28 let star ter se do časa poročila neznanečeva identiteta ni mogla ugotoviti.

□ 100 godbenikov šteje orkester kraljeve garde, ki nastopi drevi v unionski dvorani z bogatim koncertnim programom.

□ Pes, ki je drugičnega mnenja kakor gospodar. Stenipetdesletni in brez stalnega bivališča okrog blodeč v muzikant in lajnar Dominik Franc je doživel včeraj v Sv. Jakobu v Slov. goricah neprijeten dogodek, ki ga je privedel nazadnje v mariborsko bolnišnico. Dominika je povabil neki posestnik za nagrado za lepo muziko v klet na čašo novega mošta. To povabilo pa ni bilo vseh gospodarjevemu psu, ki je lajnarja pri vstopu v klet zagrabil za hlačnico ter ga nemilo oklal. Pred hudo bestijo je ubogi lajnar raje pobegnil, ter si na varnem mestu zavezal rano na in jih bo izročila sodišču. — V kavarni »Leone« pa je bil posebno nasilen neki S., ki je preprečil gostom igrati biljard in je razbil več stolov in opreme, tako, da trpi kavarnar okoli 1000 Din škode.

□ Zimsko keglishe, na novo rejeno, še nekaj večerov za oddati. Pripravno tudi za strelske klube. — Gostilna Turk.

□ Botot, glavno zastopstvo Vlado Turk, Streliške 24. Telefon 2304.

□ Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

na račun zunanega čutnega blišča. Pri premieri so v tem delu sodelovali gg. Janko (car), Poličeva (Angela), Gjungenac Gavellova, Ivelja, Rus, Ramšakova, Jeromova, Kovač, Zupan, Povhe in Mago-lič. Režija in inscenacija sta bili primerni, glasbeno je delo adekvatno podal g. Štritof.

Delannoyev »Damski lovec« ima zunanjo veliko podobnost z deli nove stvarnosti. Snov mu je boj šahovskih figur s koncem šah-mat, vendar je stvar neka poetična alegorija na srednjeveško zgodovino in prepletana s subjektivno simboliko (lepi maj). Tudi Delannoy gre za moderno reformo teaterskega izraza, ko išče potov iz klasične romantike in impresionizma, pa je ustvaril to »pesem geste, dramski poibalel, pol operno alegorijo pravilno in jo opremil s hote primitivno muziko, v kateri včasih trešča na srednjeveško harmonično trdoto ali celo, v petlju, na bohoten melizem, včasih zazveni iz nje pristno francoski, sladki sentiment, včasih pa vibrira v jarkem ritmu, včasih lahno polifonira ali pa stopnjuje. Tudi ta, francoski rafinirana mešanica vseh mogočih elementov kaže, da avtor krčevito išče novih poti v sodobnost in je tako spoštovanja vreden poizkus, čeprav je le poizkus. Delo so izvajali gg. Majdičeva, Kogejeva, Primožič, Kovač, Zupan, plešalci: Smerkočjeva, Golovin, Moharjeva in Skeletova. Kostumi so bili prav originalni, tudi inscenacija je bila primerna. Tudi to delo je naštudiral in podal g. Štritof. Pri reprizah bi bilo želeli za spoznanje hišjega orkestra, da bi se petje čulo.

Upamo, da ti dve deli nista edina koncesija, ki jo operna uprava misli letos dati omim, ki se zanimajo tudi za najnovejšo operno delo v Evropi!

nogi, potem pa je odšel v Maribor, kjer se je zatekel v bolnišnico.

□ Katoliško izobraževalno društvo v Kočakih ima jutri ob treh sestankih s predavanjem o razmerah v boljševiški Rusiji.

□ Dr. Priemer se je poslovil od Maribora. Včeraj popoldne je odpotoval z brzovlakom iz Maribora vodja ponesrečenega avstrijskega puča dr. Walter Priemer. Potuje skozi Italijo in Švico v Monakovo.

□ Galerija najlepših pohorskih slik naše slikarske umetnice Jeseni bodo obdružovali ljubitelji Pohorja, ki pohite jutri v nedeljo k Pohorskemu domu, da proslave obletnico, odkar je bila zgrajba te planinske postojanke gotova in prišla pod streho. Poskrbljeno bude za zabavo z zanimivim planinskim programom. Udeležence izleta bodo vozili mestni avtobusi danes popoldne ob 15 z Glavnega trga do Reke in jutri ob 6 zjutraj z Glavnega trga do gostilne Hoste v Radvanju. Povratek v nedeljo z avtobusi ob 18 iz Reke.

□ Pod vozom grozja. Voz grozja se je prevrnil v Hočah na delavca Martina Rečnika. Težka kad z grozjem mu je padla na desno nogo ter mu jo zmečkala pod kolenom. Iz težkega položaja in izpod kadi so ga izvlekli mimoidoči, katere so privedli na mesto nesreče obupni klici na pomoč. Ponesrečenca so spravili v mariborsko bolnišnico.

□ Za duhovščino se priporoča velika izbira črnega in temnosivega blaga za obleke in površnike v novi stavbi trgovca Macuna, Maribor, Gosposka 10.

□ Poskusni požarni alarm. Prihodnji teden bo vodstvo tukajšnje delavnice državne železnice za poskušnjo alarmiralo po sireni vse bližnje požarne brambe. Alarm in čas alarma ne bosta napovedana.

Novo mesto

Prosvetno društvo ponovi v nedeljo ob 20 v dvorani Prosvetnega doma Nušičevo komedijo »Sumljiva oseba«.

Javna zahvala. Nabiralni dan za dijaško kuhinjo je pokazal, da imajo Novomeščani dosti zmisla za podporo dijakov. V današnjih dneh je vsota Din 3253.75 darilo, ki je upoštevanja vredno. Zato — v imenu dijakov, ki uživajo dobroto kuhinje — srčna hvala vsem darovalcem!

Kranj

Francoski tečaj. Krožek prijateljev Francije v Kranju sporoča, da se bodo vršili njegovi francoski tečaj po sledečem redu: ob ponedeljkih od 19 do 20.30 se bo vršil prvi (začetniški) tečaj, ob torkih ob isti uri drugi (nadaljevalni) tečaj in ob sredah od 18 do 19.30 tretji (konverzacijsko-literarni) tečaj. Tečaj se bodo vršili v gimnaziji (pri-tilje, razred IIIa). Pričetek tečajev je prihodnji teden s ponedeljkom, 19. okt. t. l. Ves teden se bodo še sprejemali novi udeleženci.

Trbovlje

V nedeljo dne 18. oktobra popoldne ob 4 bo gasilska vaja Trboveljske gasilske župe. Požara, ki se markira na objektu Pokljkove žage, se udeležijo društva: Trbovlje trg, Trbovlje rudnik, Trbovlje Klek in Sv. Katarina. Alarmirala bo rudniška sirena. Vsi led tega opozarjamo, da ne bo nepotrebne razburjenja.

Dev. Marija v Polju

Premeščena je gđc. Ana Hirschmann, učiteljica na tukajšnji šoli, v Javorje pri Litiji, kjer nastopi v ponedeljek 19. t. m. svoje mesto. Imenovana je že pet let pri nas ter je splošno znana kot vzorna učiteljica, ter je dobila pohvalo tudi od višje šolske oblasti. Gospodična učiteljica se je vsestransko udeleževala tudi v naši prosvetni organizaciji ter vodila Marijin vrtec za deklice, kar pa nekaterim ni bilo po volji. Zelo jo bomo pogrešali. Kličemo ji: Tisočero Bog plačaj in na evidenjo!

Poizvedovanje

Črna listnica z manjšo vsoto denarja in z nekaterimi dokumenti se je zgubila na Vodnikov cesti v Zg. Šiški. Pošten najditelj naj jo odda v upravi Slovenca.

Ljubljansko gledališče

DRAMA
Začetek ob 20.

Sobota, 17. oktobra: VEST. Red E.
Nedelja, 18. oktobra: TAKŠNA JE PRAVA. Ljudska predstava po žilanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 19. oktobra: Zaprt.
Torek, 20. oktobra: Gostovanje v Celju (KRALJ NA BETAJNOVI).
Sreda, 21. oktobra: PRITILČJE IN PRVO NADSTROPJE. Red E.
četrtek, 22. oktobra: VEST. Red C.
Petek, 23. oktobra: Zaprt.

OPERA
Začetek ob 20.

Sobota, 17. oktobra: LATERNA. Red D.
Nedelja, 18. oktobra: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Izven.
Ponedeljek, 19. oktobra: Zaprt.
Torek, 20. oktobra: DAMSKI LOVEC, CAR SE DA FOTOGRAFIRATI. Red B.
Sreda, 21. oktobra: Zaprt.
četrtek, 22. oktobra: LATERNA. Red A.
Petek, 23. oktobra: LEVSTIKOVA PROSLAVA. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 17. oktobra: zaprt.
Nedelja, 18. oktobra ob 20: ZEMIJA SMEHLJAJA.
Ponedeljek 19. oktobra: Zaprt.
Torek, 20. oktobra ob 20: »Mayerling«. Ab. C.

»Tabore. Pozivamo članstvo in ostale rojake, da se polnoštevno udeležijo sv. maše za pokojnim Vladimirjem Gortanom, ki se vrši jutri v nedeljo ob pol 11 v cerkvi sv. Jožefa. — Drevi ob 8 ima pevski zbor vajo istotam. — Odbor.

Letalo - pomoč misijonarjem v tropični vročini in arktičnem mrazu

Letalske zveze v misijonskih deželah se razvijajo zelo lepo in pomagajo misijonarjem pri njihovem požrtvovalnem delu. Avgusta je bila v Siamu otvorjena prva trgovska letalska linija iz Khorata (264 km od Bangkoka), ki je dolga 805 km. Verniki bangkoške in laoske škofije so na ta način oddaljeni med seboj le za poldrugi dan potovanja. Isto potovanje je prej trajalo mesec

Kristus — prijatelj otrok. Kip, ki so ga te dni postavili na otroškem pokopališču v Monakovem.

dni. Siam ima poleg tega tudi tedensko letalsko zvezo z Evropo.

Tudi Afriki bo počasi zavojevalo letalo. Nedavno je letelo neko letalo nad katoliškim misijonom v Belgijskem Ubangu. Vsi domorodci so občudovali »zikija«, belega ptiča. Tudi v misijonski pokrajini Basankusu v Kongu je pred kratkim prvič pristalo letalo, ki so si ga misijonarji že toliko želeli. Več let so v tamkajšnjih orjaških pragozdovih iskali primerne kraje za pristajanje in na posled so ga le našli. Sedaj ima v Bakanusu zvezo s Stanley-villom. Domačini so bili vsi navdušeni, ko je frčal nad njimi »pepo«. Mnogo svojih novorojenih otrok so krstili s tem imenom in tudi smrtne slučaje in poroke datirajo po dnevu prihoda ali odhoda letala.

Tudi misijonarji so srečni. Skof Grizon iz Stanley-villa, ki je že od l. 1897. v Kongu, lahko sedaj z letalom v treh dneh doseže misijonsko postajo, dočim je prej z ladjo potreboval cele tedne. Višji potovalni stroški so več kakor odtehtani s pridobitvijo časa. Za prevoz živih pa letalo vsekakor končno veljavna rešitev še ni. Avto in ladja, kakor tudi nosaške kolone so še vedno edina tozadnja možnost. V tem oziru se najbrž še dolgo ne bo nič izpremenilo.

Veliko pomoč nudi letalo tudi pri prevozu bolnikov. Pred kratkim je neke noči prišla v Fort Norman na visokem kanadskem severu vest, da bo naslednjega jutra tam pristalo in izpopolnilo zalogo goriva vodno letalo, ki ima na krovu bolno redovnico. Naslednjega dne so misijonar in čakajoči mehaniki opazili na obzorju črno piko, ki se je vedno bolj večala in slednjič je pred njimi pristalo letalo. Misijonar je stopil bliže in opazil v letalu korneta dveh Vincencijevih sester: ena je ležala na nosilnici, druga pa ji je sedela ob strani, 12 let je sestra Franciška v Quebecu negovala bolne Indijance in Eskime. Večkrat je tudi njej že zagrozila smrt. Sedaj se vrača v civilizirane kraje s

Svedski pisatelj Ernest Ditring, ki je znan po svojih romanah in dramah, je umrl v starosti 63 let. Med vojno je bil predsednik švedskega Rdečega križa in si je pridobil velike zaslugе s svojim delovanjem za vojne ujetnike.

težkim vnetjem slepega črevesa. Zelo je slaba. Brž napolnijo bencinske tanke in takoj starta letalo v smeri proti Edmontonu. Močan veter piha in povzroča, da se letalo ziblje. To povzroča, da trpi bolnica silne bolečine. Zaman poskuša pilot z izpreminjanjem višin, da bi se izognil silnemu vetru. Na kosček papirja zapiše nekaj besed in ga pomoli sestram: »Če preveč trpite zaradi zibanja in sunkov aparata, bom poskusil pristati!« Toda sestra Franciška odkloni. Več ur pozneje pristane letalo vnovič v Fort Smithu, da dobi bencina. Star misijonar in nekaj sester se skloni čez rob letala, da bi videli ubogo redovnico, ki je pravkar zaspala. Toda že čez nekaj trenutkov nadaljuje letalo pot rešitvi naproti. Ali bo zadostovala zaloga bencina? Ali pa bo treba pristati v tej smrtni puščavi?

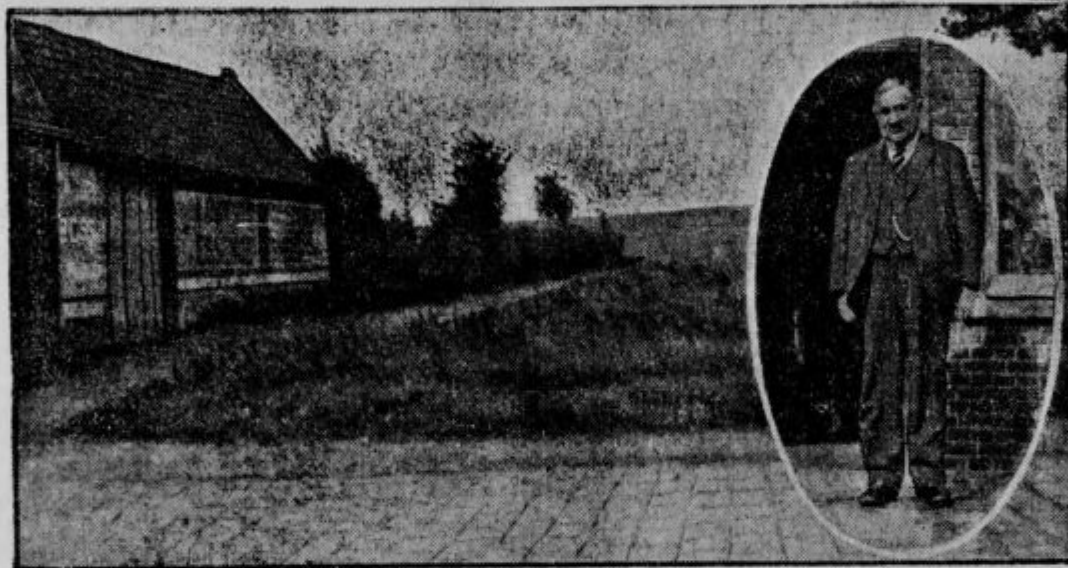
Pilot se ozre na blede obraz bolne redovnice. Naprej! Ravno ob solnčnem zahodu pristane letalo v Edmontonu. V naglici preneso bolnico v bolnišnico.

Nekaj ur je zadostovalo, da je trpeča dospela z daljnega severa na več sto kilometrov oddaljeno mejo civilizacije. Letalo je zmagovalo v tekmovalstvu s smrtjo!

Kakšna izprememba, če pomislimo na čase, ko je msgr. Breynat, apostolski vikar v Mackenziu, s sanmi, v katere so bili vprijeti psi, nastopil 1500 km dolgo potovanje, da bi se udeležil vsakoletnih duhovnih vaj. Že v začetku potovanja mu je zmrznil na nogi palec. Kljub temu je vrli misijonar nadaljeval svoje potovanje. 7 dni je trpel in se boril s snežnimi viharji in bolečinami na nogi. Še 50 km je imel pred seboj. Tedaj pa je nastal silen vihar, ki je za dva dni ustavil potovanje. Ko se je vihar pomiril, misijonar ni mogel več stati na nogah. S težavo je došel do misijona. Napol vlekel, napol nesel ga je 18 letni Indijanec. Zadnji čas! Palec je že počrnel. Brat-lajik je nabrusil britev in brez uporabe omamilnih sredstev odrezal misijonarju prst. — Danes imenujejo msgr. Breynata »zračnega škofa«. Vsako leto preleti po zraku najmanj 7000 km...

Oporoke na smrt obsojenih

Angleški kazniški duhovnik Douglas McPharmac je zbral številne oporoke tistih nesrečnih, ki v ječi čakajo na usmrteitev. Ta zbirka nudi žalosten pogled v psihologijo onih, ki pričakujejo smrti, ki so jo seveda sami zakrivali, in ki vedo, da ne bodo več med živimi, ko bo kazalec na uri toli in tolikrat napravil svojo pot. »Imel sem,« tako piše omenjeni duhovnik, »tekmo svojega delovanja v kazniški opraviči z mnogimi morilci, gotovo surovimi, brezsrčnimi, brutalnimi ljudmi, ki so svojo žrtev hladnokrvno za-

Ob francosko-belgijski meji v bližini belgijske vasi Hertain so s čarovno paličico »ugotovili« podzemne zlate zaklade ogromne vrednosti. Pravijo, da gre za okroglo 200 milijonov dinarjev. Zlato se baje nahaja pod njivo župana vasi Hertain (na sliki na desni), na kateri raste pesa. Posednik pa noče poprej kopati, dokler ne pospravi pese. Vsa provinca za napetostjo pričakuje trenutka, ko bodo začeli kopati zaklad.

klali in nato morebiti mirno zaspali. Do dneva, ko se niso vedeli, da bodo usmrčeni, niso bili prav nič drugačni kakor poprej. Bili so še vedno odurni, surovi, in naravnost uživali so, ko so me zasramovali, kadarkoli sem stopil v njihovo celico. Od dneva, ko so zvedeli, da jih bodo v določenem času peljali na vislice in da ni nobene rešitve več, so svoje obnašanje napram meni temeljito izpremenili — izvzemši dva ali tri nepopoljšljive in zakrknjene. Postali so dostojni in me lepo prosili, naj jih čim večkrat obiščem in jim nudim duhovno tolažbo. To sem tudi storil in pogosto je bilo zelo gniljivo opazovati, kakšna sprememba je nastala v njih in s kako iskrenostjo so nenadoma začeli misliti na svojo družino, govorili o posameznih članah družine, pripovedovali čisto brezposlabne stvari, katere so se jim pa zdele zelo važne.

Oporoke mnogih teh pozneje usmrčenih sem si prepisal in jih imam shranjene. To so dokumenti, ki bi jih nerad pogrešil. Večina na smrt obsojenih je sestavila svojo poslednjo voljo v zelo lepih besedah, posebno so se trudili, da so napisali v posebno lepem slogu — seveda po njihovem mnenju v posebno lepem —, razdelili so pogosto v tragičnimi izrazi svoje neznatno imetje. Niti eden onih, ki niso bili poročeni, pač so imeli kako dekle, ni pozabil prositi svoje dekletke, naj ja nikar ne izbere kaknega naslednika, ker bi sicer v grobu ne imel miru. Nekateri so se zadovoljili s tem, da so v lapidarnih besedah napisali: »Zapuščam vse, kar imam, svojim otrokom, ampak nikdar ne smejo zvedeti, da je bil njihov oče usmrčen.«

Neki obsojenec, ki sem ga spremljal pod vislice, je bil poseben čudak. Sam ni znal pisati, pa me je lepo prosil, naj mu napišem njegovo oporoko. Seveda sem ustregel njegovi želji. Zelo pa sem se začudil, ko mi je

FOTOAPARATE

svetovnih trdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Stari običaji na Angleskem. V Londonu po poletnih počitnicah vsako leto na svečan način zopet otvorijo sodišča. Pri tem se natanko drže ceremonijela, ki je star več sto let. Sodniki pridejo v lasuljah in talarjih k službi božji v westminsterski opatiji in gredo nato v sprevodih v posamezna sodišča.

narekoval, da zapušča svoje tri hiše v South-kensingtonu (londonski okraj) svoji ženi, svoje posestvo pri Richmondu svoji hčerki, milijon funtov šterlingov pa svojemu sinu. Ko sem ga po končanem pisanju vprašal, če je res tako bogat, se je žalostno nasmehnil in dejal, da ne poseduje niti pare, hoče pa živeti v sanjah, da je bogat mož, ki more svojem toliko zapustiti. Ko sem mu dejal, da take oporoke pač ne morem izročiti njegovim svojem, me je s povzdignjenimi rokami prosil, naj tega nikar ne opustim in naj njegovo »zadnjo voljo« v tej obliki izročim njegovim domačim. Kakšne vzroke je imel za to, ne vem: Storil sem pa ubogemu obsojencu uslugo in izpolnil njegovo čudno željo.

moram v to reč govoriti?« Nato je brez vsake priprave govoril svojim poslušalcem 20 minut in med drugim tudi dejal: »Ne sramujem se povabiti vse velike narode zemlje k živahnemu sodelovanju v mogočnem boju za svobodo Indije. Jaz se žal zavedam naše lastne slabosti. V Indiji predstavljamo vse temeljne vere sveta in resnično poniževalno je priznati, da se Hindi in muslimani med seboj davimo. Še ni prav dolgo tega, ko se je vsaka naša vas, kar se tiče obleke in prehrane, preskrbovala sama in ni potrebovala nobenega uvoza. Zal pa je Vzhodno indijska družba s sredstvi, ki jih tukaj ne maram opisati, uničila vaško industrijo in s tem milijone tkalcev, ki so s spretnostjo svojih rok stkali najfinejšo nit, česar ni zmožen najbolj modern stroj. Naj trdi kdo, kar hoče, zgodovinsko dejstvo je, da pred ustanovitvijo Vzhodne indijske družbe naši vaški prebivalci niso bili leni, medtem ko so danes — vsakdo se lahko prepriča — res leni. Ali smem v korist tistih napolsestradanih milijonov apelirati na pamet sveta, da prihitijo na pomoč narodu, ki bo izumrl, če ne doseže zopet svoje svobode.«

Otroka zgorela pred očmi staršev

Iz New Yorka poročajo: V Queens Village na Long Islandu se je te dni pripetila požarna katastrofa, katere največja tragika in strahota je v tem, da sta dva otroka tako rekoč pred očmi svojih staršev zgorela. Zakonca Bohling sta šla zvečer ven in prepustila svoja dva otroka varstvu neke deklice iz sosedstva. Ko sta se ponoči vrnila, sta videla, da je njuna hiša v plamenih. Gasilci, ki so se trudili, da bi pogasili požar, so bili mnenja, da je hiša prazna. Ko sta jim do smrti prestrašena zakonca povedala, da so v hiši trije otroci, je bilo že prepozno. Oče in mati sta vdrla v gorečo hišo in bi kmalu pri tem sama našla smrt. Ko so z veliko težavo naposled tudi gasilci dospeli v sobo, kjer so bili otroci, so našli zogljeneli trupli obeh dečkov in pa hrabre deklice iz sosedstva, ki je očividno do zadnjega trenutka poskušala, da bi dečka rešila strašne smrti v plamenih. Kako je požar nastal, ni znano.

Priložnost. Gospod in gospa Piškur udobno sedita v svoji majhni, srčkani hiši.

Zunaj je strašno vreme. Črni oblaki se kakor gladne pošasti podijo po nebu, bliski švigajo kakor ognjene kače, vmes pa treska in grmi, kakor da se bliža sodni dan...

Nenadoma...

Nenadoma nekaj strahovito zatuli in zabobni — — — in preden se gospod in gospa Piškur zvesta, sedita med štirimi stenami svoje hišice — pod milim nebom. Vihar je posnel streho kakor žlica smetano in jo odnesel daleč proč.

Ta hip se gospod Piškur svetlo zavzet obrne k svoji boljši polovici in jo zaprosi:

»Kajne, Nežka, zdaj, ko ima zrak tako lep izhod, mi pa že dovoliš, da si prižgem cigaro?«

Tu je bil aretiran atentator na vlake. Hiša trgovca Matuške na Margaretenstrasse na Dunaju. Pri zasliševanju se je dognalo, da je Matuška res izvršil atentate na vlake, kar je tudi sam priznal.

Vino in žganje

V času, ko konzumiramo zlasti na Gorenjskem zelo veliko špirta, ki ni kmetijski, temveč industrijski proizvod, je še posebno važno vedeti, da sta po zakonu z dne 10. aprila 1929 o izjemnih in dopolnitvah zakona o državnih trošarinah postala vino in žganje z dne 15. aprila 1929 državni trošarinski predmet na celotnem ozemlju kraljevine, torej tudi v Srbiji in v Crni gori.

Po tem dnevu, ki ga naš zgodovinar ne bi smel prezreti, se je marsikaka stvar izpremenila. Zaradi tega imajo nastopne vrstice namen, da opozore interesente — naše čitatelje, na nekatere najvažnejše določbe, ki jih je treba poznati, da se očitamo škodo.

A. Vino:

Vinski mošt se do 20. nov. vsakega leta ne smatra za vino. Zaradi tega je oproščen drž. in za sedaj tudi banovinske trošarine. Ponekod so obične za tekoče leto naložile tudi na vinski mošt običinske trošarine.

Vinski mošt, ki so si ga nabavile privatne osebe (torej take, ki niso točile alkoholnih pijač) od privatnih oseb (torej od vinogradnikov, ne pa od točilec ali trgovcev z alkoholnimi pijačami), se tudi po 20. novembra vsakega leta ne smatra za vino in sploh ne postane trošarinski predmet. Na njega se torej v smislu naredbe dravske fin. direkcije v Ljubljani od 9. julija 1931, št. 69.506/1, ne pobira državna trošarina, tudi tedaj ne, ko je postal vino.

Isto velja tudi za vinski mošt, ki si ga izprežajo privatne osebe iz nabavljene grozdja za lastno uporabo same.

Glede banovinske in običinske trošarine pa je kr. banska uprava dravske banovine z naredbo od 29. avg. 1931, VII. No. 17.982/2, odredila, naj se dne 20. novembra vsakega leta popiše pri točilih in prodajalcih na drobno (torej pri privatnih osebah ne) vse zaloge novega vina. Iz tega sledi neizpodbitno, da so oni privatniki, ki so si nabavili vinski mošt (pred 20. novembrom) oproščeni državne, banovinske in običinske trošarine na preostanek dne 20. novembra vsakega leta za tečene pijače, četudi je ta postala vino.

Vsaka privat. oseba si po teh določbah nabavi vino za lastno uporabo na ta način, da si sedaj nabavi grozdje in ga sama spreže ali da si nabavi vinski mošt.

Najnovejša naredba kr. banske uprave z dne 8. oktobra 1931, VII. No. 21.654/1, pa določa, da banska uprava na prijavo pri pristojnem običinskem uradu odobri, toda zopet le samo privatnikom (ne točilem ali trgovcem), da je vino prosto banovinske trošarine (ne pa državne) za vsa ona vina, nabavljena od vinogradnikov v črnoljubijskem in metliškem okraju, ki jih dajejo v zameno za poljske pridelke kmetovalcem v domačem okraju in v okrajih Kamnik, Kočevje, Kranj, Radovljica in Logatec. Če pa običinski odbori sklenejo, da na taka vina ne pobirajo obič. trošarine, je kr. banska uprava že priobčila, da bo take sklepe potrdila. Naj bi kmetovalci gorenjskih okrajev posegli po tej ugodnosti vsaj v toliko, da se rešijo poplave špirta.

Nadalje je še važno omeniti, da je transport vinskega mošta, četudi mošt ni zavezan trošarini, treba kriti s transportno listino, ki jo izda finanč. kontrola v vseh ohih primerih, kadar se prenašajo količine žez 25 litrov.

Kdor vino, ki je bilo prejeeto še v stanju mošta, odtuji na drugo osebo (proda, podari, zamenja itd.), plača državno trošarino odtujitelja, banovinsko in običinsko pa prejemnika.

Oni vinogradniki, ki hočejo svoj pridelek vinke poplačati pri obeh občinah, kjer je vinograd, v ono občino, kjer stalno žive, naj prošnje predložijo potom pristojnega oddelka fin. kontrole in dravske finančne direkcije izda potrebno dovoljenje.

Pri vseh točilih (kramarjih) se na dan 20. novembra ugotovi zaloga nove vinske pijače, nato pa se pobere državna, banovinska in tudi običinska trošarina, v kolikor slednja še ni pobrana.

B. Žganje:

Žganje, pridobljeno iz snovi domačega pridelka in iz lastnega zemljišča, je prosto državne, banovinske in običinske trošarine. Glede količine proizvoda ni omejitve. Če se od tega žganja kaj prodaja, je treba predhodno prijaviti in plačati trošarine.

Toda žganje, pridobljeno iz kupljenih snovi za domačo uporabo ali iz snovi pridobljenih na drugi način (podarjenih, posejnih itd.), je prav tako prosto, vendar je treba uvaževati nastopne omejitve:

1. do petih druž. članov se sme kupiti 1000 kg,
2. od 5—10 druž. članov se sme kupiti 1000 kg,
3. preko 10 druž. članov se sme kupiti 2000 kg.

Vsi družinski člani pa morajo biti starejši nego 18 let, sicer se jih ne sme upoštevati.

Kdor si nakupi večje količine nego 2000 kg, mora žganje proizvajati pod stalno kontrolo.

Stanje družine pa je treba napram finančni kontroli dokazati z običinskim potrdilom, ki mora biti kolkovano z 20 Din.

Če se prekuhava kupljene snovi v katerikoli količini, pa se tako potrdilo predhodno ne predloži, se smatra, da je žganje tihotapstvo.

Kdor od pridelanega žganja kaj prodaja (odtudi, podari, posodi za kotel ali drugače), mora oddajo prijaviti in plačati trošarine.

Sovjeti pripravljajo obsežen žitni dumping

London, 16. oktobra. Kakor pišejo »Times«, se je zadnje dni vršila v Moskvi važna gospodarska konferenca, katere so se udeležili predstavniki žitnih izvoznih družb in pa zastopniki vlade. Cilj konference je bil, poiskati pota, da se letos še bolj zviša izvoz žita v inozemstvo. Eden izmed govornikov, ki sodeluje pri državnem gospodarskem načrtu, je pojasnil, da sovjetska vlada radi tega tako pritiska na čim večji izvoz, ker nujno rabi inozemskih deviz. Govornik je še omenil, da je sicer bila letošnja žitna žetev slabša kot prejšnja leta, vendar pa ni opravičljiva »zločinska počasnost«, s katero nekateri izvozniki pripravljajo transporte.

Pavlov, predstavnik izvoznikov, je nato izjavil, da kljub tožbam evropskih držav, da Sovjeti s svojim izvozom in prisilnim delom uganjajo dumping, Rusija slej ko prej smatra evropski trg za svoj naravni trg in je le naravno, do bodo prekoatlantske dežele, ki so bile do sedaj glavne

Borza

Dne 16. oktobra 1931.
Denar

V današnjem deviznem prometu so bili čvrstejši tečaji Amsterdam, Berlina in Trsta, slabjši je bil London. Neizpremenjeni pa so ostali tečaji Curiha, New Yorka, Pariza in Prage. Promet je bil znan, posebno v devizah Praga in Curih. Privatno blago je bilo zaključeno v devizi Trst.

Ljubljana. Amsterdam 2273.78—2280.62, Bruselj 788.14—790.50, Curih 1098.45—1101.75, London 213.51—221.01, New York ček 5591.01—5608.01, Pariz 220.68—221.34, Praga 165.86—166.36, Trst 287.42—293.42.

Zagreb. Amsterdam 2273.78—2280.62, Bruselj 788.14—790.50, London 213.51—221.34, Milan 287.42—288.32, New York ček 5591.01—5608.01, Pariz 220.68—221.34, Praga 165.86—166.36, Trst 287.42—293.42.

Skupni promet brez kompenzacij 4.7 milij. Belgrad. Amsterdam 2273.78—2280.62, Berlin 1304.31—1331.31, Bruselj 788.40—790.50, Curih 1098.45—1101.75, Dunaj 756.02—780.02, London 213.51—221.01, New York 5591.01—5608.01, Pariz 220.68—221.34, Praga 165.86—166.36, Trst 287.42—293.42.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.00, London 19.75, New York 510, Bruselj 71.00, Milan 26.40, Madrid 45.75, Amsterdam 207, Berlin 116.25, Dunaj 71, Stockholm 118, Oslo 112, Kopenhagen 112, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.10, Budimpešta 90.025, Atene 6.50, Bukarešta 3.05, Helsinkfors 10.80.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila danes v glavnem neizpremenjena. Invest. posojilo je bilo čvrstejše, slabjši je bil 7% Bler kakor tudi vojna škoda. Prometa v Zagrebu ni bilo dosti: 7% inv. pos. 25.000, begl. obv. 200.000, škoda 300 komadov in 7% Bler. 2000 dol. Znatnejši je bil promet v Belgradu, kjer je bilo zaključeno: promptno škode 540 kom. (v terminih ni bilo zaključkov), 7% inv. pos. 31.000, begl. obv. 90.000, 7% Blera 2000 dol. in 7% posojila Državne hipotekarne banke.

Bančni papirji so ostali skoro popolnoma neizpremenjeni pri običajnih zaključkih. Tržišče industrijskih papirjev je bilo živahnije. Zaključki so bili v delnicah Slaveksa, Vevč, osješke Sečera- ne, Drave in Trboveljske. Tečaji so ostali na večrajši višini. Na ljubljanski borzi so bili tečaji neizpremenjeni in običajni zaključki.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 61 bl., 7% Bler. pos. 57 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kred. zaklj. 115, Kred. zavod 195 den., Vevče zaklj. 115, Slavonska 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 65—67 (67), agrarji 30—35, vojna škoda ar. 277—282 (290), 12. 291—292 (293), 8% Bler. pos. 60—61, 7% Bler. pos. ar. 55—56 (55), kasa 54—56, 7% pos. Drž. hip. banke 70 bl., 6% begl. obv. 44—45 (44, 45).

Če je žganje močnejše nego 60%, se obdavči kakor špirt, to je, ne z 14 Din, nego z 28 Din za literarno stopnjo.

Če se prekuhava medica, se mora to predhodno prijaviti fin. kontroli, ki vzame vzorec medice, ga vpošlje v analizo. Vsebinu alkohola v medicini se obdavči kot špirt.

Kjerkoli se vino ali žganje zaloti (tudi na cestah) brez potrdil o vplačani trošarini ali brez transportnih listin, se smatra, da je tihotapskim potom pridobljeno. Žganje se zadrži do rešitve dotičnega kazenskega slučaja. Kazen je petkratni iznos vseh zapadlih trošarin in se na pritožbo ali na prošnjo za milost sme znižati do ene petine.

zalagateljce evropskega žitnega trga, morale prepuštili svoje mesto ruski žitni trgovini. Treba je le organizirati se trg na Daljnem Vzhodu, in sicer na Japonskem in Kitajskem.

Konferenca je nadalje sklenila, da naj se izda nov petletni načrt za poljedelstvo. Treba je povečati in zboljšati pristanišča v Črnem morju in zgraditi novo pristanišče ob Indigu. Tudi je v načrtu nova železnica, ki naj izvažajo sibirsko žito v črnomo- rsko pristanišče. V zadnjem času so izboljšali in poglobili pristanišče Jeysk, da je sedaj dostopno tudi za prekoceanske parnike. Konferenca se je nadalje pečala z izvozom žita preko Leningrada, kamor prihaja na vlačicah po kanalih reke Volge. Leningrad je mnogo bližji evropskemu trgu kakor Črnemu morju. Zato je boljše, usmeriti izvoz iz severnih pokrajin preko Baltika, ker bo to znižalo prevozne stroške. Končno je konferenca sklenila, da bodo poslej izvažali moko in ne več žita, ker bo na ta način mogoče delati še večje dobičke.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo
že nad trideset let
po spedah navedenih navodilih
Levjo-Mentol-Droždjenko

In blagoslovila
njen neprecenljiv
čudežni učinek

Pri revmatizmu, trganju, in
asu: boleča mesta vdrgniti.

Pri sobobolu: dlesne vdrgniti
in ustno duplino izpirati, grgrati

Pri glavobolu, nervoznosti,
pomanjkanju spanja: čelo in čelo
telo vdrgniti, ter vzeti zvečer
pred počitkom mlačno kopel s
dodatkom Levje Mentol-Droždjenke.

Pri utrujenosti: masirati ce-
lotno telo.

Pri žlednih boleznih: 10
kapljic na košček sladkorja.

Pri ispananju las in prhaja:
masaža glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potanju podpaduho, nog
rok a i celotnega telesa naj se
potečl deli zjutraj in zvečer iz-
mivajo.

Levja-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani
ORIGINALNI STEKLENI

Zahtevajte izrecno

Levjo-Mentol Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mentol-Droždjenka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini
po 10'—, 26'— in 52'— Din. Pazite se pred po-
naredbami.

Centralni biro:

LAVIJA MENTOL-DROŽDZENKA

Zagreb, Marulićev trg 5. — Telefon: 73-52

ne so bile sledeče: mladi prašički 5—6 tednov
stari 40—75 Din, 7—9 tednov 80—100, 3—4 mese-
ceve 150—250, 5—7 mesecev 300—400, 8—10 mese-
cev 450—500, 1 leto 580—900 za komad, za kg ži-
ve teže 7—8, mrtve 9—11 Din.

Hmelj

Nürnberg, 16. okt. tg. Danes je bilo pripelja-
nih na trg 80 bal, prodanih je bilo 60, in sicer
hallertauskega hmelja vseh kvalitete po 40 do 70
mark ter prvovrstnega gorskega hmelja do 50
mark. Za inozemski hmelj ni bilo kupčije. Razpo-
loženje neizpremenjeno mirno.

Prvenstvene tekme

Jutri se vrše zadnje prvenstvene tekme v do-
mači ligi. V Ljubljani nastopi Primorje proti Svo-
bodi, v Mariboru pa Atletiki proti Železničarjem.
Prva tekma je na vsak način važnejša, ker bo od-
ločila, komu pripade drugo mesto v tabeli za je-
sensko sezono. Prošlo nedeljo je Železničar pri-
pravil Iliriji pot k prvemu mestu, jutri bo pa Svo-
boda sokriva ako pride Maribor na tretje mesto.
Brez običajnih presenečenj torej tudi naša domača
liga ni končala.

Primorje je siguran favoriti, toda po igri, ki
smo jo prošlo nedeljo videli od Svobode, ne bo
imelo Primorje lahko delo. Eno kot drugo moštvo
bo dalo vse iz sebe, da doseže dober rezultat.
Tekma se vrši na igrišču Primorja.

Po drugih mestih se pa vrše zopet tekme za
državno prvenstvo. Celo same važne tekme se
bodo vršile. Najvažnejša bo v Zagrebu, kjer se
srečata BSK in Gradjanski. Belgrajčani, ki imajo
zelo zveste prijatelje, pridejo s posebnim vlakom.
Prijatelji bodo v tej tekmi tudi potrebni, kajti s
purgerji ne bo ravno lahko igrali na njihovem
terenu. Pa čeprav pride sam BSK!

Teška naloga čaka Concordijo. V Split mora
hajduk, kakor tudi Concordija nastopita z
rezervami in je izid te tekme težko napovedati.
Več upanja na zmago ima seveda Hajduk, ki nuj-
no rabi zmago, oziroma točke. Sašk pa potuje v
Sabac, kjer pomeji svoje znanje z Mačvo. Favorit

je tukaj Mačva. Prvi tekmi vodita inozemska so-
dnika, v Zagrebu Miesz, v Splitu pa Kling iz Bu-
dimpešte.

Sportne drobtine

V Atenah so ustanovili Balkansko Zvezo
sportnih poročevalcev. Namen Zveze bo utrditi
medsebojne sportne odnose. Glavni poverjenik
za Jugoslavijo je dr. Kojić (Jutarnji list). Sport-
niki na Balkanu imajo sedaj važno nalogo delati
za zblizanje balkanskih narodov.

Zagrebska nogometna podzveza je zelo agil-
na. To smo že večkrat morali ugotoviti. Prijatelji
nogometa so imeli letos v Zagrebu priliko videti
res prvovrstna reprezentančna moštva. Prvega de-
cembra pa pride moštvo Budimpešte k revanši
tekmi. Poleg tega je za Zagreb že sklenil tekmo
s pariškim izbranim moštvom, proti kateremu bo
bo Zagrebčani nastopili 12. februarja v Parizu.

JNZ je na zadnji seji potrdila sestavo repre-
zentančnega moštva, kakršno je predlagal ing. Si-
monović. Naše moštvo, ki nastopi 25. t. m. v Poz-
nanju proti Poljski, bo ojačeno z Bekom, Sekuli-
čem in Hitirom. Vsi ti igralci so že javili Zvezi,
da so pripravljani nastopiti proti Poljski. Upajmo,
da bo naše moštvo ojačeno s temi res prvovrstnimi
igralci popravilo neuspehe, ki smo jih v zadnjih
tekma doživeli.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

Ali je sama božica Noreja v svoji snežnobeli obleki,
obrobjeni z zlatimi resami, in se razgleduje po ravnici.
držev v levici zlat klas, s katerim suje zemlji,
zaščitnica njena, vso blagodat? Ni se dvignil labod
z jezerskih valov, ni se vzela iz bele meglice dobra
vila in ne razgleduje se božica Noreja po zeleni ravnici.
Iz očetnega doma je prišla Ena, hči karnskega
kralja Prona, in je stopila na obzidje. Ko je obstala
na obzidju in je dvignila roke in so ji zdrknili beli,
široki rokavi do ramen in sta ji težki, črni kiti na desno
in levo prameneli čez deviške grodi, je zorno jutro
ostremelo: zarja je ugasnila, kakor bi se ne upala z
mlado kraljevo tekmovati, in solnce se je poglono
iznad zelenih lesov in se uprlo v Silikansko gradišče
vse svetlo in toplo, veselo ob toliki lepoti.

Ena je molila. Z besedo, sladko ko pesem, je
molila, z očmi, modrimi ko samo sinje nebo, je mo-
lila, in še je molila z rokama, ki sta bili ko da sta
zliti iz samih zlatih pramenov.

»Belen, Belen, bodi mi dober,
v prvi uri, tebi posvočeni, te kličem,
v cvetu let te kličem, bodi mi dober!
Rastla sem in vzrasla in srce mi ni več mirno.
Njega čakam, ki so mi govorili o njem
in bi moral priti, a ga nisem še dočakala.
Belen, Belen, bodi mi dober,
privedi ga, ki ga srce ljubi in ga išče moja misel

in ga kliče moja beseda s sladkim imenom —
Belen, Belen, bodi mi dober!...«

Tako je molila Ena in hrepeneče ji je zamrla
prošnja beseda na rožnatih ustnih in s solznimi očmi
je iskala v ravan preko Belenovega svetišča in jezera
proti Karusadiju in mimo Medejskega gradišča, ki
se je tam doli na desno dvigalo sredi ravnini ob Natiši;
iskala je in iskala in ko ni našla, kar bi rado uzrlo
njeno oko, je poklicala družice, ki so bile prišle z
njo in jo čakale pod obzidjem, poslušale njeno mo-
litev in želele, da bi Belen dobrotno uslišal prošnje
njihove gospodarice.

»Gledam in gledam,« jim je rekla, ko so se ji
približale, »da bi uzrlo očeta in z njim kralja Istrov,
o katerem mi je tolikokrat govoril in mi obljubil, ko
je odhajal k Timavu, da ga povabi in privede s seboj
na naše gradišče. Nič več ne vztrpim, družice! Konja
belca zajašem in jima pojezdim naproti, pa prav do
Timava, če bi ju prej ne srečala.«

»Ena, gospodarica naša jasna, oče kralj nam je
naročil, da te ne smemo pustiti iz gradišča, dokler
se ne vrne. Če bi te me ne zadržale, ki se damo pre-
prostiti, mehke kakor smo, stari Adnamat, ki straži
s svojimi hlapeci ob velikih vratih, te bo zadržal!«

»Nič me ne zadržaj, tudi Adnamat z vsemi
hlapeci ne!« je odvrnila odločno, stopila z obzidja in
odšla z družicami, ki se ji niso upale ugovarjati,
med nizkimi hišami proti kraljevemu dvorcu.

Na pologu sredi gradišča se je dvigal dvorec
karnskih kraljev. Bil je bolj častitljiv kot sijaten.
Nad temeljnim zidom, zgrajenim iz grobo oklesanih
skal dvanaest sežnjev v dolžino in sedem v širino, so
se začele v višini ramen srednjega moža stene iz

neobtesanih hrastovih brun, katere so bila tolika, da
jih je bilo deset dovolj, ko so hoteli z njimi doseči
dvojno višino zidu. Nad zgradbo je bila povezana
streha iz ločja in slame; strmo je padala na obe
strani z majhnim ostrjšem in pričala, da je bila pred
kakim letom prenovljena, zakaj ločje in slama sta
se še rumenela v solncu. V pročelju je šest hrasto-
vih stebrov, ki so bili lepo oglašeni in okrašeni z
vrezanimi krogi, iz katerih so se druga ob drugi vzpe-
njale vdolbene črte in se pod vrh združevale v ne-
kake cvetove. Na te stebre se je oslanjalo večje
ostrežje. Tako je imel dvorec lepo klonico pred vrati,
ki so vodila v notranjost. Nad vodom v klonico se
je belila izprana turova lobanja z ogromnimi rogovi,
znamenje kraljeve moči. Prostrana trata okoli dvorca
je bila ograjena s seženj visokim mogočnim zidom,
ob katerem so rastle in se košatili hrasti, ki jim ni
vedel nihče starosti. Za dvorcem so bili hlevi in po-
slopja za služinčad.

Ena je prispela z družicami v dvorec.

»Prosimo te, prejasna gospodarica naša, potrpi
in počakaj! Radi nas se premagaj, da nas ne bo krivil
oče kralj neposlušnosti. Trda in težka je njegova
beseda, kadar se njegova volja ne izvrši.«

»Nič se ne bojte, prijateljice moje, pri očetu vas
izgovorim in nič hudega se vam ni bati!« je potola-
čila Ena družice, ukazala, naj sporočijo hlapec Em-
petu, da pripravi konja belca, ter odšla v svoje pro-
store.

Družice so ostale v klonici in gledale za svojo
lepo gospodarico skozi odprta vrata, dokler ni izgi-
nila v spodnjem koncu glavne, velike dvorane.

»Odločna je, Belen ji bodi dober in jo usliši, za
kar ga je prosila!«

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo vilo. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Kam v nedeljo

dne 18. oktobra? Na Golico, kjer bo zatvoritev spodnje kočje. Za jed in pijačo bo preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča oskrbnitvo.

Službe iščejo

Dekle
za šivanje in vsa hišna dela išče službo, najraje pri šivilji. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.231.

Prodajalka

ki je samostojno vodila trgovino, želi premeniti službo v mesto ali v bližino mesta. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.243.

Mlad trg. pomočnik
specerist, pošten, želi večmesečno brezplačno mesto praktikanta v trgovini z mešanim blagom. Ponudbe pod »Soliden in delavljien« št. 12.264 na upravo »Slovenca«.

Službodobe

Prejemalca za les
ki bi bil obenem korespondent, sprejme lesna industrija. Pogoji perfektno znanje italijanščine in nemščine. Ponudbe z navedbo zahtev poslati na upravo »Slovenca« pod H.300 št. 12.175.

Pletiljo

dobro nogavičarko, s hrano in stanovanjem v hiši, takoj sprejme F. Klemenec v Kočevju št. 114.

Deklo

pošteno in pridno, sprejemem za poljska dela. Ponudbe pod »Zvesta« št. 12.226 na upravo »Slov.«

Vajenec

zdravega in krepkega — ter dobro izvežbanega pomočnika sprejme s hrano in stanovanjem J. Jeni, splošno kolarstvo in izdelovanje avtomobilerij, Ljubljana, Hrenova ul. 19.

Nočni čuvaj

se išče za večje trgovsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod »Nočni čuvaj 1931« št. 12.236 na upravo »Slovenca«.

Kavožgalca

izvežbanega, sprejme prazna kave v Ljubljani. Ponudbe pod »Kavožgalec 45« št. 12.235 na upravo »Slovenca«.

Krojaškega vajenca

za moški oddelek in vajenka za damski oddelek sprejme takoj Franc Pelko ml., Novo mesto, Prosvetni dom. — Zgledite osebna in takoj.

Uradnico

za notarsko pisarno na deželi iščem. — Nastop 1. decembra. Ponudbe z navedbo zmožnosti in zahtev poslati na upravo »Slov.« pod št. 12.260 do 21. oktobra t. l.

GLEJ, GLEJ, SAJ RES!

Ker je konec vročine in se bliža zima, pregledajte Vaše snežke in galoše in jih dajte pravočasno prvi strokovni delavnici, ki jih popravlja v vseh modnih barvah gumij.

AVGUST ŠKOF, Igriška ul. št. 10.

LETOS ZNATNO ZNIZANE CENE.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljam pretržno vest, da me je nad vse ljubljani mož

FRANC DOLENSAK
posesnik in trgovec na Polensaku

danes 15. oktobra 1931 v najlepši moški dobi 40 let nepričakovano zapustil in se preselil v boljše življenje. Pogreb se bo vršil v soboto 17. oktobra ob 7 od hiše žalosti na župno pokopališče na Polensaku. Dragoga pokojnika priporočam v molitev in blag spomin.

Polensak, dne 15. oktobra 1931.

Marija Dolensak, žena — in ostali sorodniki.

Stanovanje

krasna solna lega, sredina mesta, dve večji, dve manjši sobi, kuhinja, pritlikline, se odda. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod 12.261.

Lepo dvosobno

stanovanje s pritliklinami, visokopritlikline, solna lega, se odda s 1. nov. — Poizve se za Bežigradom, Pletersnikova ul. 24 med 2. in 3. uro ali pri Pučnik K., Tavčarjeva ul. 3.

Stanovanje

sobo in kuhinjo, po možnosti v centru, se išče. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »November« št. 12.269.

Prazno sobo

s posebnim vzhodom išče gospodična — uradnica za 15. novem. v bližini Gledališke ulice. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Uradnica« št. 12.270.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se shtom.

Lokal

na Miklošičevi cesti se odda. Ponudbe pod »Bodočnost« št. 12.233 na upravo »Slovenca«.

V najem dam hišo

s trgovskim lokalom, najprometnejša točka Rogaske Slatine, 150 korakov od župne cerkve in šole, blizu tovarne in premoškopa. J. Stergulje, Sv. Križ št. 200, Rog. Slatina.

Dva lokala

na dvorišču se odda s 1. novembrom v najem za mirno obrt ali pa za pisarno v Ljubljani, Frančiškanska ulica 8.

Razno

Podpore in posmrtnine
izplačuje pod najugodnejšimi pogoji samo svojiz. članom. Vabimo k takojšnjemu pristopu. Išče mo večje in zanesljive zastopnike in potnike. Pristop obvezen. Delež 20 Din, pristopnina 10 Din (jamstvo petkratno), za odgovor znamka 3 Din. — Uradne ure v sredo in soboto od 15—19. Osrednja gospodarska zadruga, r. z. z o. z., v Ljubljani, Mestni trg 19/III.

Kupimo

Cevi za vodovod
dobro ohranjene, v premeru 18 do 25 mm — kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.248

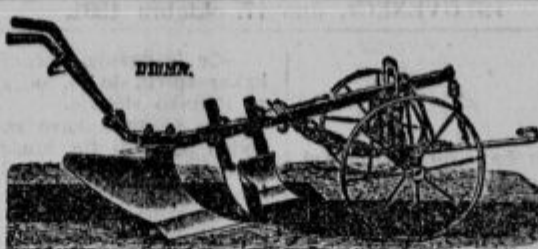
Ia ČEŠNJEVE HLODE

nove sečnje, zdrave, brez grč, ravne, brez napake, v debelini nad 50 cm in dolžini od 2 metrov dalje.

Ia ČRNE OREH. HLODE

od 35 cm debeline dalje in nad 2 metra dolge, zdrave, odbrane za izvoz, kupi proti gotovi. — plačilu

R. SCHENK, SUŠAK.

SACKOV PLUG

je še vedno najboljši.

Originalne »SACKOVE« pluge, vsakovrstne brane in kotle kupite po najnižji ceni pri trdki

FR. STUPICA

veletrgovina z železnino in poljedelkimi stroji, monopolna zaloga razstreliv, nakup starega železa in drugih kovin.

LJUBLJANA, Gosposvetska 1

Čist cvetlični med

kupim. Franc Gert, Maribor, Gosposka ulica 13.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur« Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadst.

Porečiva

Hišico z vrtom

10—15 km od Ljubljane, do pol ure hoda od žel. postaje, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hišica« št. 12.263.

Novo hišo

z dvema sobama in kuhinjo, spodaj klet, okoli hiše ca. 3000 m² zemljišča, v Smihelu, prodam. Podstrešje pripravno za zgotovitev 3 stanovanjskih sob. Lep razgled. Naslov: Smihel 8.

Glasba

Gostilničarji!

Prodajam lep, skoraj nov gramofon - avtomat, najboljše znamke, popolnoma sam delujoč, vmet 1 dinar, zraven 12 lepih plošč. Vse skupaj za polovico nabavne cene. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.092.

Prav poceni

prodajam radio-zvočnik in gramofon. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.178.

Prodajmo

Kurivo

premog, drva, solidne cene — Brečelj, Maribor, Koroška 49.

Pisalni stroj »Adler«

najnovejši model, malo rabljen, ugodno prodaj, event. na obroke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.092.

Namizne blagajne

nove, ceno prodaj. Zelo pripravno za trgovce, ker sama vsako plačilo in izplačilo registrira. Event. na obroke. Vpraša se v upravi »Slovenca« pod »Blagajna« št. 12.092.

Prva grozdje

Din 3.75, prva žlahtna jabolka Din 2.75 franko vsaka postaja Slovenije, razpošilja že od 15 kg dalje po povzetju. Prečna jabolka naenaceje. — Postržina. Krsko.

Med

Razpošiljam cvetlič. med v pločevinastih skatljah po 5 kg za ceno 72 Din. po povzetju. — V večjih množinah franco kupčeva žel. postaja po 11 Din za kg. Ant. Milfajt, župnik, Brodjanec, p. Bizovac, Slavonija.

Sode

vinske od 50—800 l vsebine prodaja Dobrajce, Maribor, Tattenbachova ulica 21.

Sadna drevesa

samo zanesljive, prvovrstne sorte za jesensko ali spomladansko saditev si nabavite takoj pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3, I. nad. Zahtevajte cenik.

2 bolniška vozička

poceni naprodaj. Ponudbe na Havlina, Tržič.

Avto-taksno koncesijo

za Ljubljano se z vozom proda. Neizvežbani dobi pouk. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.238.

Brinovo olje

večja množina, naprodaj. Cena po dogovoru. Franc Rozman, Podstermec 15, Vel. Lašče.

Namizna jabolka

lepa, obrana, zdrava, sortirana — 3000 do 4000 kg — naprodaj. Cena od 1.60 do 1.75 Din. Resni kupci naj se zgledajo v Jelšah pri Francu Grlica, posestniku, pošta Mirna peč.

Več starih

hišnih in kletnih vrat in večja množina starih desk naprodaj na Cankarjevem nabrežju št. 3.

Obrt

Zaboje za smeti

k novim vozovom ima stalno v zalogi tv. Anton Merhar, Sv. Petra c. 22.

Lesene hišice

in vsakovrstna tesarstva dela izvršuje tesarstvo in najsolidnejše tesarstvo Steiner & Co., splošno tesarstvo, Ljubljana, Opekarska cesta št. 31.

Debele

Iuskinaste otrobe

kupite naenaceje pri trdki A. VOLK, LJUBLJANA Restleova cesta 24.

NOVOPOROČENCI, POZORI

Oglejte si izložbo slik — Fotomeyer, Maribor, Gosposka ulica 39. Lepe slike, moderno izdelane in cene.

Mreže za postelje

izdeluje naenaceje in najboljše samo trdka Šimen Sablatnik, Jesenice-Fužine. Sprejema tudi popravila.

Sveže in suhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte poiznala.

Namizna jabolka

prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Šetina, Radeče — Zidani most.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN jo mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice iz klavna skladišča

M. HRNJAK

lekarnar — SISAK
Varujte se potvorb

Praktičen za nepo in grdo vreme je novi trenchcoat 1932

Novi trenchcoati so zelo elegantni in moderni. Nova moda trenchcoatov je zares zelo praktična, ker se površniki izdelani za vsako vreme. Izgledajo zelo elegantno, so elegantni v kroju, neoremočljivi v dežju, topli v mrazu (podloga iz kamejune dlake se more odpeti ali pripeti.) ceno pa jim e nizka, kar se imamo zahvaliti velikemu prometu trdke KASTNER & ÖHLER. Trenchcoat, kot ga kaže slika, velja brez posebne podloge Din 435.—. Posebna podloga, ki se da odpeti Din 150.—.

Gospodje v Zagrebu naj obiščejo oddelek za moške obleke v II. nadstropju gospodje izven Zagrebu pa naj naroče po teh-le merah: gornja širina suknja preko telovnika, okoli celega telesa pod pazduho širina roba okoli trebuha cela višina gospoda

Trgovska in odpošiljateljska trdka

Kastner & Ohler
Ljublj.
Ilica 4

VSAKOMUR
SE IZPLAČA
OGLAŠEVANJE V
»SLOVENCU«

Pohištvo

priprosto in najmodernejše. Vam audi trdka po izredno nizki ceni

KREGAR IN SINOVA

Št. Vid nad Ljubljano — nasproti kolodvoru

GOSTILNA MANDL

Radvanje pri Mariboru — toči pristni novi Pekrčan

Ugodna prilika za naložbo denarja!

Hiša z gostilno v sredini Kamnika, s korporacijskimi pravicami in zemljiškimi parcelami bo prodana na javni dražbi 19. oktobra t. l. ob pol 10 dopoldne pri sodišču v Kamniku. Cenilna vrednost 330.000 Din, najmanjši ponudek 186.000 Din. Po dogovoru se bodo mogle prevzeti hipoteke. — Informacije daje dr. Zvokelj, advokat v Kamniku.

Zobozdravniki!

Radi preselitve g. dr. Levca, zobozdravnika na Jesenicah, v Maribor, oddam zelo dobro vpeljane prostore s 1. novem. t. l. v najem. Isti se nahajajo v centru mesta na najprometnejši točki, 3 minute od kolodvora. Prostore oddam tudi za drugo stroko. Prednost imajo zobozdravniki. Vprašati je osebno ali event. pismeno pri lastniku hotela »Triglav« na Jesenicah, Gorenjsko.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za na dan 24. oktobra 1931 ob 11 dop. nabavo

80.000 kg visokovrednega portland cementa

Pogoji se dobe na vpogled pri podpisani. Iz pisarne Direkcije državnega rudnika Velenje.

Družinska oratika 1932

se že dobi v vseh knjigarnah in trgovinah Slovenije! Segajte po njej!

Ugodna prilika!

6-cilindrski »OPPEL« tovorni avto, šestdesetletni, skoraj popolnoma nov, v brezhibnem stanju, opremljen z najboljšimi »Continental« plašči in »Bosch« razsvetljavo, spremenljiv v osebni avto, se po zelo ugodni ceni prodaja. Avto je prevozil samo 2000 km ter je vsled tega dobro uvožen in prevozi z lahkoto vsako strmino. — Ogled možen vsak čas v Celju, Vrazov trg št. 3, kjer se dobe vsa potrebna pojasnila.

Umrla nam je predobra mama

Alojzija Hostnik

dne 16. t. m., večkrat previdna s sv. zakramenti, stara 70 let.

Pogreb bo v nedeljo, dne 18. t. m. ob 3 popoldne.

Priporočamo jo v molitev.

Podroje, Šmartno pri Litiji, dne 16. oktobra 1931.

Rodbina Hostnik.

Zahvala

Vsem, ki so spremili

Franceta Ogrina

na njegovi zadnji poti, vsem onim, ki so položili rože na njegov grob, vsem onim, ki so nam izrazili sožalje, vsem se pristrčno zahvalujemo. Iskrena hvala pevskega zboru iz Most za odpeti žalostinki. Enako se iskreno zahvalujemo gosp. primariju dr. Blumauerju za lajšanje njegovega stanja v sanatoriju in č. sestrām za postrežbo.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1931.

Dušan Ogrin. — Malči Ogrinova.